

Risiko- og kapitalstyring

Redegjørelse etter pilar 3 2024

SpareBank
ØSTFOLD • AKERSHUS

Innhold

1. INNLEDNING.....	3
2. NØKKELTALL	5
3. OM SPAREBANK 1 ØSTFOLD AKERSHUS	7
4. STYRING OG KONTROLL.....	10
5. KAPITALSTYRING	18
6. INFORMASJON OM RISIKOGRUPPENE	28

1. Innledning

Pilar 3-rapporten

Pilar 3-rapporten inneholder informasjon om risikostyring, risikomåling og kapitaldekning i henhold til kravene i CRR og European Banking Authority (EBA) sine anbefalinger.

Kapitaldekningsregelverket er satt sammen av tre pilarer og skal sikre at finansforetakene har nok kapital til å møte sine forpliktelser og motstå uventede tapshendelser.

Pilar 1 er minimums- og bufferkravene til ansvarlig kapital i foretakene.

Kapitaldekningsregelverket inneholder ulike metoder som bankene kan velge for å beregne kapitalkravet under pilar 1. De ulike metodene er vist i figuren nedenfor:

Kreditt-risiko	Markeds-risiko	Operasjonell risiko
Standard-metoden	Standard-metoden	Basis-metoden
Grunnleggende IRB-metode ¹⁾	Interne målemetoder ¹⁾	Sjablong-metoden
Avansert IRB-metode ¹⁾		AMA-metoden ¹⁾

¹⁾ Metodene krever godkjennelse fra Finanstilsynet

SpareBank 1 Østfold Akershus beregner kapitalkravet etter standardmetoden for kreditt risiko og markedsrisiko. Operasjonell risiko beregnes etter basismetoden. Dette innebærer isolert sett en mer konservativ måling av risiko enn tilfellet er ved bruk av interne risikomodeller.

Pilar 2 stiller krav til årlige interne vurderinger av kapitalbehovet (ICAAP) og likviditetsbehovet (ILAAP). Kapitalbehovet skal dekke risikoer som det ikke er tatt hensyn til eller ikke i tilstrekkelig grad er tatt hensyn til i beregning av minimumskravet etter pilar 1.

Pilar 3 er krav til offentlig informasjon om kapital- og risikoforhold.

Formålet med dette dokumentet er å presentere finansiell informasjon som kan bidra til at markedsaktører er bedre i stand til å vurdere:

- Bankens risikonivå
- Styring og kontroll med de ulike risikoene
- Soliditet og kapitalbehovsvurderinger

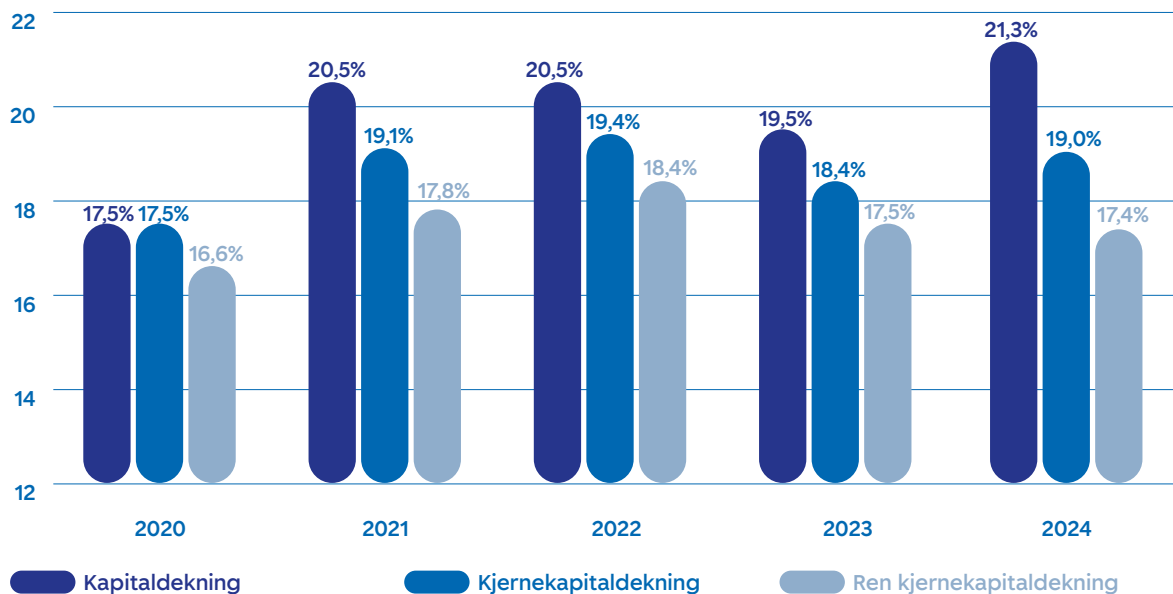
Som hovedregel oppdateres dokumentet årlig, men dersom det skjer vesentlige endringer med betydning for vurderingen av konsernets finansielle stilling vil dokumentet oppdateres med ny informasjon. Periodisk informasjon om kapitaldekning og minimumskrav til ansvarlig kapital er tilgjengelig i konsernets kvartalsrapporter.

Det henvises også for øvrig til bankens hjemmeside: www.sparebank1.no/nb/ostfold-akershus/

2. Nøkkeltall

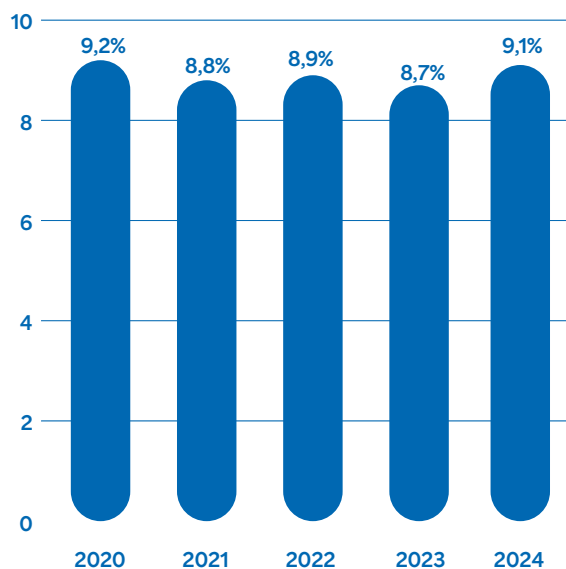
Kapitaldekning*

Prosent

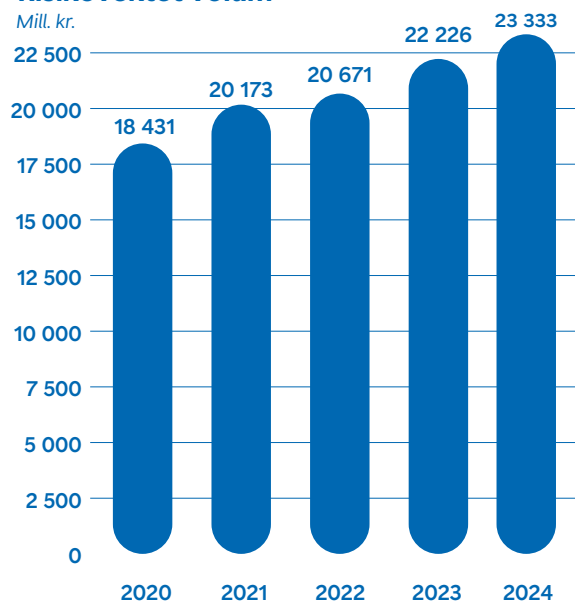
Leverage ratio

Prosent

Risikovektet volum

Mill. kr.

(Millioner kroner)

KONSERN

Soliditet, forholdsmessig konsolidert konsern

	2024	2023	2022	2021	2020
Kapitaldekningsprosent	21,30 %	19,50 %	20,50 %	20,20 %	20,80 %
Kjernekapitalsprosent	19,00 %	18,40 %	19,40 %	19,00 %	19,60 %
Ren kjernekapitalsprosent	17,40 %	17,50 %	18,40 %	18,00 %	18,50 %
Netto ansvarlig kapital	4 978	4 332	4 234	4 067	3 831
Kjernekapital	4 431	4 097	4 008	3 836	3 610
Ren kjernekapital	4 061	3 895	3 799	3 634	3 405
Risikovektet balanse	23 333	22 226	20 671	20 173	18 431
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)	9,10 %	8,70 %	8,90 %	8,80 %	9,20 %

3. Om SpareBank 1 Østfold Akershus

Et finanskonsern i et av landets mest attraktive markedsområder

SpareBank 1 Østfold Akershus har røtter tilbake til 1835 og har et konkurransefortrinn gjennom sin 190-årige historie og sterke lokalkunnskap.

Vi er et regionalt finanshus med Østfold og søndre del av Akershus som vårt prioriterte markedsområde. Hovedkontoret ligger i Moss og banken, med sine datterselskaper, har 292 ansatte fordelt på 272 årsverk ved utgangen av 2024. Vi har kontor i Vestby, Askim, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Halden og Drøbak.

SpareBank 1 Østfold Akershus er en del av SpareBank 1-alliansen. SpareBank 1-alliansen er et bank-, produkt-, og tjenestesamarbeid der SpareBank 1-bankene i Norge samarbeider gjennom SpareBank 1 Gruppen, SpareBank 1 Utvikling DA, deres datterselskaper og andre felles-eide selskap.

Finanshuset vårt består av morbanken og de heleide datterselskapene; EiendomsMegler 1 Østfold Akershus AS, Nekor Gårdselskap AS, SpareBank 1 Regnskapshuset Østfold Akershus AS og Varnaveien 43 E Kontor AS.

Vi holder til i en region med stort potensiale, som er i god utvikling. Kombinasjonen av geografisk beliggenhet nær hovedstaden, viktige transportårer til EU, god infrastruktur, korte avstander mellom byene, levende bygder og et velfungerende næringsliv gjør oss attraktive både for tilflyttere og potensielle bedrifter. Konkurransen i markedet oppleves som tøff, men sunn. Vi er konkurransedyktige og opprettholder vår

”Vi bryr oss om kundene våre slik at de opplever enkelhet, trygghet og forutsigbarhet.

posisjon som den ledende sparebanken i Østfold og søndre del av Akershus. Vi jobber for å styrke vår posisjon og ta ytterligere markedsandeler.

FORRETNINGSIDÉ

Vi tilbyr finansiell rådgiving, produkter og tjenester innen bank, finans, regnskap og eiendomsmegling til privatpersoner, bedrifter og offentlig sektor. Basert på gode kundeopplevelser og dyktige medarbeidere bidrar vi til bærekraftig vekst og utvikling i lokalsamfunnene våre og for kunder, eiere og ansatte. Ambisjonen vår er å gi kundene våre trygghet og oversikt, og å være der når de trenger oss. I SpareBank 1 Østfold Akershus skal vi være best på å kombinere det fysiske og nære sammen med digital selvbetjening og enkelhet.

VISJONEN VÅR

Vår langsiktige målsetning er å bli regionens anbefalte finanshus, fordi vi bryr oss.

Å bli anbefalt stiller store krav til hvordan vi betjener kundene våre i hele konsernet enten det er bank, eiendomsmegler eller regnskapshus. Vi bryr oss om kundene våre slik at de opplever enkel-

het, trygghet og forutsigbarhet. Vi bryr oss om lokalsamfunnet og regionen vi er en del av, og vi bryr oss om våre ansatte.

SAMFUNNSANSVAR OG BÆREKRAFT

Visjonen vår bygger på det opprinnelige formålet til en sparebank – å være en samfunnsbygger som bidrar til gode og levende lokalsamfunn gjennom utvikling av næringsliv, kultur, idrett, frivillighet og regionens vekstkraft. Å skape bærekraftige samfunn var årsaken til at vi ble stiftet og er fortsatt vår viktigste misjon. Hos oss er ikke bærekraft noe nytt begrep, men et begrep hvor innholdet skifter med tiden vi lever i.

VÅRE PRODUKTER OG TJENESTER

Konsernet tilbyr et bredt spekter av produkter innen utlån, innskudd, forsikring, pensjon, betalingstjenester, eiendomsformidling, regnskaps-tjenester, leasing og finansiering.

4. Styring og kontroll

Risikostyring

SpareBank 1 Østfold Akershus skal skape verdier gjennom å ta bevisst og akseptabel risiko. Risikostyringen og internkontrollen i SpareBank 1 Østfold Akershus skal støtte opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse, og samtidig sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning.

Kjernevirksomheten til SpareBank 1 Østfold Akershus er å skape verdier gjennom å ta bevisst og akseptabel risiko. Risikostyringen i SpareBank 1 Østfold Akershus har som hovedformål å optimalisere forholdet mellom risiko og verdiskapning i et langsiktig perspektiv og samtidig sikre finansiell stabilitet.

Dette skal oppnås gjennom:

- En god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjeningen.
- Å ha en god risikokultur som kjenne- tegnes av høy bevissthet om risiko- styringen og konsernets verdigrunnlag.
- Å ha et tilstrekkelig kapitalnivå ut fra valgt strategi og risikoprofil.
- Utnyttelse av synergi- og diversifi- seringseffekter.
- Å unngå at uventede enkelthendelser skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad.

Risikostyringen er forankret i SpareBank 1 Østfold Akershus sin virksomhetsstyring.

Konsernet har etablert en prosess som på en systematisk måte identifiserer, vurderer, overvåker og rapporterer risikoer i hele konsernet som skal bidra til SpareBank 1 Østfold Akershus sin måloppnåelse.

Internkontrollen i SpareBank 1 Østfold Akershus består av dynamiske og integrerte prosesser og systemer for å vurdere og teste at risikostyringen fungerer som forutsatt og støtter opp under konsernets måloppnåelse. Internkontrollen skal sikre effektiv drift, pålitelig intern og ekstern finansiell og ikke-finansiell rapportering og etterlevelse av lover, regelverk og interne krav. Internkontrollen i SpareBank 1 Østfold Akershus består av ulike hovedkomponenter, herunder styringsmiljø, risikovurdering, kontrollaktiviteter, informasjon og kommunikasjon, og overvåkingsaktiviteter. Denne modellen bygger på European Banking Authorities Guidelines on Internal Governance og

rammeverket fra Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission, COSO.

ROLLER OG ANSVAR

Risikostyring og internkontroll ivaretas av tre forsvarslinjer i henhold til figuren på neste side.

Førstelinjeforsvaret består av konsernets operative funksjoner (forretnings, stabs-støtteområder) som i sitt daglige arbeide skal sørge for å etablere, styre og følge opp internkontrollen, herunder risikostyring og etterlevelse, innenfor eget ansvarsområde. Medarbeidere har ansvar for å gjennomføre internkontrollen gjennom sine daglige arbeidsoppgaver. Alle fullmakter knyttet til første-forsvarslinje sin risikotakning skal være personlige med unntak av for kredittkomité for bedriftsmarkedet (KK BM) som benytter kollektiv fullmakt.

Konsernets operative funksjoner, første-forsvarslinje, eier all risiko.

Andrelinjeforsvaret er en uavhengig kontrollfunksjon som overvåker risikobildet, internkontrollen og følger opp at konsernet etterlever gjeldende lover og forskrifter. Funksjonen bistår organisasjonen i arbeidet med å iverksette og implementere effektive prosesser for å identifisere, vurdere og håndtere risiko, samt flagger utviklingstrender for eksisterende risikoer og potensielle nye trusler og muligheter. Kvartalsvis rapporterer Risikostyring og etterlevelse status på risikobildet, internkontrollen og etterlevelse til ledelsen og styret. Risikostyring og etterlevelse er organisert uavhengig av konsernets operative funksjoner (forretnings, stabs-støtteområder) og rapporterer direkte til administrerende direktør, samt har mulighet til å rapportere direkte til styret.

Forsvarslinjer

Tredjelinjeforsvaret skal bidra til hensiktsmessig risikostyring og internkontroll og pålitelighet i risikorapportering og finansiell rapportering. Internrevisjonen har sitt mandat fra styret som også godkjenner internrevisjonens årsplan og budsjett. Internrevisjonens mandat er å gi en uavhengig vurdering av kvaliteten og effektiviteten i konsernets virksomhetsstyring, risiko- og kapitalstyring, internkontroll og etterlevelse. Den interne revisjonsfunksjonen utføres av ekstern leverandør, noe som sikrer uavhengighet, kompetanse og kapasitet. Internrevisjonen rapporterer til styret. Internrevisjonens rapporter og anbefalinger knyttet til forbedringer i konsernets risikostyring blir løpende gjennomgått og vurdert implementert.

Styret har ansvaret for å påse at konsernet har ren kjernekapital som er forsvarlig ut ifra vedtatt risikoprofil og myndighetspålagte krav. Styret fastsetter de overordnede målsettingene relatert til risikoprofil og avkastning. Styret fastlegger videre de overordnede rammer, fullmakter og retningslinjer for risikostyringen i konsernet, samt etiske regler som skal bidra til en høy standard. Styrets arbeid er nedfelt i en årsplan som oppdateres årlig. Dette sikrer at styret har tilstrekkelig tid til fokus på sentrale oppgaver.

Risikoutvalget er et forberedende og rådgivende arbeidsutvalg for styret. Risikoutvalgets oppgaver er regulert i finansforetaksloven § 13-6 (4). Risikoutvalget skal overvåke systemene for internkontroll, risikostyring og intern-

revisjon i konsernet og etterse at disse fungerer effektivt. Risikoutvalg består av tre medlemmer fra selskapets styre. I Risikoutvalget har det i 2023 i tillegg vært en observatør. Medlemmene velges for ett år av gangen. Utvalget møtes mellom fire til åtte ganger i året. Styret fastsetter instruks for risikoutvalget.

Revisjonsutvalget er et forberedende og rådgivende arbeidsutvalg for styret. Revisjonsutvalgets oppgaver er regulert i finansforetaksloven § 8-19. Revisjonsutvalget skal overvåke prosessen for finansiell rapportering og vurdere om internkontrollen innenfor finansiell rapportering fungerer effektivt. Utvalget skal løpende ha kontakt med ekstern revisor og påse at konsernet har en uavhengig og effektiv ekstern revisjon. I tillegg skal utvalget forberede konsernets valg av ekstern revisor. Revisjonsutvalget består av tre medlemmer fra selskapets styre.

Medlemmene velges for ett år av gangen. Utvalget møtes mellom fire til åtte ganger i året. Styret fastsetter instruks for revisjonsutvalget.

Godtgjørelsesutvalget

Styret skal utnevne et godtgjørelsesutvalg som består av minst to styremedlemmer som ikke er ansatt i konsernet SpareBank 1 Østfold Akershus samt en ansattrepresentant.

Utvalget skal møtes minst en gang i året og ellers etter behov. Utvalget skal være forberedende organ for styret i saker

som gjelder utforming og praktisering av retningslinjer og rammer for konsernets godtgjørelsespolitikk. Godtgjørelsesutvalget skal innstille overfor styret på godtgjørelsespolitikk for konsernet, samt vilkår for administrerende direktør. Videre skal utvalget fastsette rammer for variabel godtgjørelse, samt godkjenne godtgjørelsesordninger for alle forretningsområder og datterselskaper som har godtgjørelsesordninger. Utvalget kan også benyttes som rådgivende instans for administrerende direktør ved fastsettelse av vilkår for konsernledelsen. For øvrige opplysninger om godtgjørelse, se Annex XXXIII – Disclosure of remuneration policy og godtgjørelsesrapport.

Balanse- og risikostyringskomiteen

Balanse- og risikostyringskomiteen har ansvaret for behandling av saker tilknyttet til balansestruktur, sammensetning av totalrisiko og vurdering av risikoappetitten opp mot strategiske beslutninger, sammensetning av kapital og oppfølging av kapitaldekningen. I tillegg skal Balanse- og risikostyringskomiteen vurdere av avkastningsmål på egenkapitalen og risikokapitalen.

ELEMENTER I RISIKOSTYRINGEN

For å sikre en effektiv og hensiktsmessig risikostyring er virksomhetsstyringen bygget på følgende rammeverk:

- Konsernets strategiske målbilde
- Risikostrategier
- Organisering og bedriftskultur/risikokultur
- Risikokartlegging
- Risikoanalyse

- Stresstester
- Kapitalstyring
- Rapportering
- Oppfølging
- Beredskapsplaner
- Etterlevelse

Det er gitt en nærmere beskrivelse av de enkelte elementene nedenfor.

Strategisk målbilde

Det gjennomføres årlig revisjon av konsernstrategien og underliggende forretningsstrategier. Risiko- og kapitalstyringen i SpareBank 1 Østfold Akershus tar utgangspunkt i det definerte strategiske målbildet slik dette fremkommer gjennom strategiplanen.

Risikostrategi

Forretningsstrategien fastsetter konsernets forretningsstrategiske mål, og konsernets risikostrategi fastsetter risikoappetitten konsernet er villig til å akseptere for å oppnå de forretningsstrategiske målene. Risikoappetitten består av risikoutsagn med tilhørende risikorammer. Disse er knyttet opp til ulike risikokategorier som SpareBank 1 Østfold Akershus anser som vesentlige.

- Lønnsomhet
- Kapitaldekning
- Kredittrisiko
- Markedsrisiko
- Likviditetsrisiko
- Operasjonell risiko
- Eierrisiko
- Omdømmerisiko

Risikostrategien, risikoappetitten, risiko-utsagn og risikorammer er gjenstand for årlig revidering og besluttet av styret.

Policy for risiko- og kapitalstyring

Formålet med Policy for Risiko- og kapitalstyring er å gi føringer for konsernets overordnede holdninger og prinsipper til risiko- og kapitalstyring, og sikre at konsernet har effektive og hensiktsmessige prosesser for dette.

Policyen skal videre sikre at det interne rammeverket tilfredsstiller lover, forskrifter og beste praksis for god risiko- og kapitalstyring. Dokumentet fastsettes av styret og revideres ved behov, minimum årlig.

Etiske retningslinjer

De etiske retningslinjene fungerer som en rettesnor for konsernets virksomhet

ved å definere hvilke krav vi stiller til oss selv og hvordan vi skal forholde oss til andre interessente.

Bedriftskultur/risikokultur

I arbeidet med god og helhetlig risiko-styring er risikokulturen grunnmuren som de andre elementene bygger på. Konsernet jobber kontinuerlig med å bygge og videreutvikle en sunn og god risikokultur. Bedre sammen, tett på representerer viktige verdier i organisasjonskulturen, og er godt kjent blant medarbeidere og ledere og etiske retningslinjer er godt kommunisert i hele organisasjonen. Fokus på gode holdninger, adferd og arbeidspraksis, systematisk arbeid med å identifisere og vurdere risiko og etablere og evaluere tiltak bidrar til en sunn og god risikokultur.

Risikokartlegging

Proessen for risikokartlegging skal være framoverskuende og skal dekke alle vesentlige risikoområder til konsernet. Proessen gjennomføres minimum årlig og er en integrert del av konsernets strategi- og prognoseprosess.

Risikoanalyse

Det skal gjennomføres en analyse av risikoene som er identifisert for å forstå risikoens egenskaper med tilhørende årsaksmekanismer. Vesentlige risikoer skal i den utstrekning det er mulig kvantifiseres gjennom forventet tap og behovet for risikojustert kapital. Kvantifisering skal være basert på anerkjente og betryggende metoder og fremgangsmåter for måling av risiko. Risikoanalysen skal også sikre at det foretas en kvalifisert og strukturert vurdering og dokumentasjon av de etablerte kontroll- og styringstiltakene.

Stresstester og scenarioanalyser

Det skal gjennomføres periodiske stress-tester for å analysere hvordan negative hendelser påvirker resultatet, balansen og kapitaldekningen til konsernet. Analysene skal gjennomføres på de mest kritiske risikoområdene. Disse skal ta hensyn til en negativ makroøkonomisk utvikling over en periode på minimum fem år.

Kapitalstyring

Kapitalstyringen er nærmere beskrevet i kapittel 5 Kapitalstyring.

Rapportering, oppfølging og overvåkning

Alle ledere er ansvarlig for den daglige risikostyringen innenfor sitt eget ansvarsområde, og de skal til enhver tid påse at risikoeksponeringen er innenfor de rammer som er besluttet av styret og administrerende direktør.

Konsernets risikorapportering har som formål å sikre at alle organisasjonsnivå har tilgang til tilstrekkelig og pålitelig risikorapportering. Den overordnede overvåkingen av risikoeksponering og risikoutvikling foretas av avdeling Risikostyring og etterlevelse og følges opp gjennom periodiske rapporter til styret og administrasjonen, henholdsvis hvert kvartal og månedlig.

Gjenopprettingsplaner og beredskapsplaner

Konsernets kjernevirksomhet er å ta bevisst og akseptabel risiko. Denne vil over tid kunne påføre konsernet større uventede tap, på tross av gode risikostyringssystemer og prosesser. En slik situasjon vil kunne medføre alvorlig press på kapitaldekningen, likviditet og drift. SpareBank 1 Østfold Akershus har etablert gjenopprettingsplaner og beredskapsplaner på nevnte områder.

Konsernet har siden 2019 utarbeidet gjenopprettingsplan. Kravet til å utarbeide gjenopprettingsplan følger av finansforetaksloven § 20-5 første ledd.

Gjenopprettingsplanen er en viktig del av SpareBank 1 Østfold Akershus sin risiko- og kapitalstyring og beredskap. Planen har som formål å stabilisere og gjenopprette konsernets finansielle stilling i en alvorlig stress-situasjon. Gjenopprettingsplanen utarbeides på konsolidert nivå. Gjenopprettingsplanen intrer ved brudd på indikatorer. SpareBank 1 Østfold Akershus har definert et utvalg indikatorer og triggernivåer som definerer tidspunkt for hvilke tiltak og planer som skal iverksettes.

Styret skal årlig vurdere om planen fortsatt er relevant. Planen må oppdateres ved vesentlige endringer i virksomheten, og minimum hvert tredje år. Det ble gjennomført en øvelse med utgangspunkt i et scenario i gjenopprettingsplanen høsten 2022.

Beredskapsplan Likviditet beskriver hvordan SpareBank 1 Østfold Akershus kan sikre nødvendig likviditet for å komme igjennom en krise. Formålet med beredskapsplanen er å synliggjøre ledelsens strategi for å håndtere likviditetskriser. Videre tar beredskapsplanen for seg prosedyrer for å frigjøre kapital ved en kritesituasjon samt hvilke hendelser som kan utløse bruk av denne beredskapsplanen.

Beredskapsplan Kapital beskriver SpareBank 1 Østfold Akershus' strategi for å avverge fallende kapitaldekning under kritisk nivå og/eller håndtere en kapital-

dekningskrise, herunder også markant økning i pris for ansvarlig kapital. Videre tar beredskapsplanen for seg prosedyrer for innhenting av ny ansvarlig kapital eller frigjøring av kapital i en kritesituasjon samt hvilke hendelser som kan utløse bruk av denne beredskapsplanen.

Etterlevelse

Det er etablert prosesser som sikrer etterlevelse av gjeldende lover/forskrifter, bransjestandarder og interne retningslinjer. Dette skal skje gjennom:

- Et tydelig verdigrunnlag og en etisk standard som er klart kommunisert og forstått.
- En prosess for å fange opp, kommunisere og implementere nye lover og forskrifter samt endringer i lover og forskrifter.
- En prosess for å følge opp og rapportere etterlevelsen av lover og forskrifter.

5. Kapitalstyring

Langsiktig og målrettet kapitalstyring

Basert på det strategiske målbildet skal det årlig utarbeides en kapitalplan for de påfølgende fem år for å sikre en langsiktig og målrettet kapitalstyring.

KAPITALDEKNING OG REGULATORISKE KRAV

SpareBank 1 Østfold Akershus benytter standardmetoden for å beregne kredittrisiko og markedsrisiko samt basismetoden for å beregne operasjonell risiko i sin beregning av regulatoriske minstekrav. Det innebærer isolert sett en mer konservativ måling av risiko enn tilfellet er ved bruk av interne risikomodeller (IRB-godkjente modeller). Fra og med 2018 foretar SpareBank 1 Østfold Akershus forholdsmessig konsolidering av eierandeler i samarbeidende gruppe, jf. Finansforetaksloven § 17-13. SpareBank 1 Østfold Akershus foretar forholdsmessig konsolidering for eierandeler i SpareBank 1 Boligkreditt AS, SpareBank 1 Næringskreditt AS, SpareBank 1 Kreditt AS, SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS, SpareBank 1 Finans Østlandet AS og BN Bank ASA.

I februar 2019 kjøpte banken 100 % av aksjene i Varnaveien 43E Kontor AS som eier bankens hovedkontor. Fra 2. kvartal 2019 er det foretatt full konsolidering av datterselskap i kapitaldekningsberegningen da kjøpet av dette selskapet medførte at banken ikke lenger tilfredsstiller kravene til å unnlate konsolidering. Fra og med andre kvartal 2024 har morbanken, i beregningen av kapitaldekning, benyttet bestemmelsen i CRR artikkel 49 (2) som gir unntak for fradrag i ansvarlig kapital for investeringer i ansvarlig kapital i foretak i finansiell sektor som inngår i konsolidering. Dette innebærer at investeringene som inngår i konsolidering og forholdsmessig konsolidering på konsolidert nivå, for morbanken er tillagt beregningsgrunnlaget og vektet 100 % fra og med andre kvartal 2024. I tidligere perioder har disse investeringene gått til fradrag i kapitalen.

Fjorårstallene er ikke omarbeidet og er derfor ikke sammenlignbare.

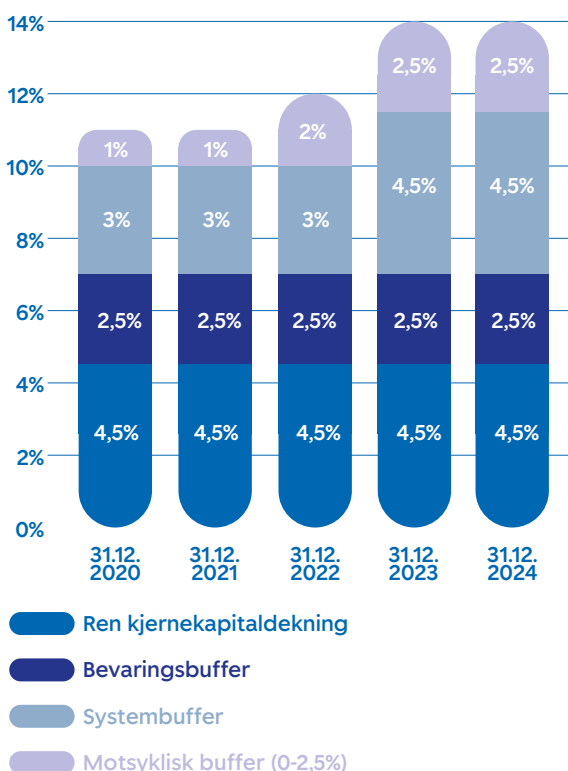
Kapitalkrav

Kapitaldekningen er beregnet i henhold til norsk regelverk som er i tråd med EUs kapitaldekningsregelverk for banker og verdipapirforetak (CRD IV/CRR). Dette innebærer at foretakene må oppfylle regulatoriske minimumskrav inkludert bufferkrav og pilar 2-krav.

Minstekrav i pilar 1

Minimumskravet til ren kjernekapitaldekning er 4,5 %. Kjernekapitaldekningen og total kapitaldekning skal henholdsvis være minst 6 % og 8 % av beregningsgrunnlaget.

Oppbygging av kapitalkravet etter pilar 1 ikke systemkritisk bank

Bufferkrav i pilar 1

I tillegg til minimumskravene skal foretakene ha kapitalbuffer bestående av ren kjernekapital.

Konsernet må ha følgende kapitalbuffer bestående av ren kjernekapital ved utgangen av 2024:

- Bevaringsbuffer på 2,5 %
- Systemrisikobuffer 4,5 %
- Motsyklisk buffer 2,5 %

SpareBank 1 Østfold Akershus er ikke definert som systemviktig og har derfor heller ikke krav til buffer for systemviktige institusjoner. Det innebærer at minstekravet til ren kjernekapitaldekning under pilar 1 var på 14,0 % ved utgangen av 2024 inkludert bufferkravene.

Pilar 2

Finanstilsynet skal vurdere om det er behov for kapital for risikoforhold som ikke, eller bare delvis, er dekket av kapitalkravene i pilar 1. Dette omtales som pilar 2-krav. Pilar 2-kravet fastsettes av Finanstilsynet på grunnlag av en samlet vurdering av risiko og kapitalbehov (Supervisory Review and Evaluation Process, SREP).

Pilar 2-kravet ved utgangen av 2024 var 1,7 % mottatt av Finanstilsynet i 2019. Konsernet mottok 17. februar 2025 nytt pilar 2-krav fra Finanstilsynet som utgjør minst 1,9 % av det konsoliderte beregningsgrunnlaget. Minstekravet skal oppfylles med minimum 56,25 % ren kjernekapital og minimum 75 % kjernekapital. Det nye kravet trer i kraft 31. mars 2025.

Regulatoriske krav

Regulatorisk krav til ren kjernekapitaldekning ved utgangen av perioden er 15 % eksklusiv management buffer i henhold til rundskriv hvor pilar 2-kravet skal oppfylles med minimum 56,25 % ren kjernekapital. Regulatorisk krav til kjernekapitaldekning i samme periode er 16,8 % eksklusiv management buffer hvor pilar 2-kravet skal oppfylles med minimum 75 % kjernekapital. Kapitaldekningen var 19,2 % eksklusiv management buffer.

SOLIDITETSMÅL

Sparebank 1 Østfold Akershus overordnede strategiske mål settes ut fra at målene skal underbygge en lav til moderat risikoprofil. Dette innebærer et prinsipp om at soliditet er overordnet alle andre økonomiske mål, herunder krav til lønnsomhet og egenkapitalavkastning.

Konsernets soliditet uttrykkes gjennom den regulatoriske kapitaldekningen og gjennom en intern målsetning basert på en samlet vurdering av underliggende risiko (ICAAP-prosessen). Ved fastsettelse av kapitalnivået skal det tas hensyn til:

- Konsernets strategiske målbilde
- Makrosituasjonen
- Myndighetskrav til kapitaldekning
- Funding- og egenkapitalmarkedets krav til kapitalnivå
- Risikoappetitt

Det fastsatte kapitalnivået skal sikre at SpareBank 1 Østfold Akershus har en tilstrekkelig kapital til å oppfylle offentlig

pålagte myndighetskrav knyttet til kapitaldekning, og interne mål til kapital i forhold til underliggende risiko i virksomheten (ICAAP).

SpareBank 1 Østfold Akershus hadde for 2024 et minimumsmål på ren kjernekapitaldekning på 16,0 %, kjernekapitaldekning skal minimum være på 17,8 % og kapitaldekning skal minimum være på 20,2 %. Målene var satt inkludert pilar 2-krav på 1,7 prosentpoeng og en management buffer på 1,0 prosentpoeng. Videre er det vedtatt en ramme på uvektet kjernekapitaldekning ved utgangen av 2024 på 4,0 %.

De vedtatte nedre grenser skal sikre en tilstrekkelig kapital til å:

- Oppfylle myndighetenes krav.
- Ivareta vernet av konsernets kreditorer.

Styret ønsker å følge utviklingen i kapital-situasjonen hos konkurrentbankene i Norge og Norden løpende. Banken ønsker ikke å skille seg negativt ut fra konkurrentene på dette området. Revurdering av rammer og målsetninger for kapitalnivå vil løpende være et aktuelt tema for bankens styre.

For å sikre fleksibilitet til å styrke kapitaldekningen vil administrasjonen og styret sørge for at det til enhver tid foreligger fullmakt fra Representantskapet til å hente inn fondsobligasjoner og/eller ansvarlig lån. Fullmakten vil fornyes i Representantskapsmøtet i 2025.

Morbank			Konsern (forholdsmessig konsolidert)	
31.12.2023	31.12.2024	(millioner kroner)	31.12.2024	31.12.2023
4 351	4 755	Sum balanseført egenkapital	5 037	4 519
-150	-300	- Hybridkapital	-300	-150
-285	-249	- Resultat som ikke kan medtas	-249	-285
3 917	4 206	Egenkapital relevant for kapitaldekning	4 488	4 084
0	0	Justeringer knyttet til felleskontrollert virksomhet	-45	-39
0	0	Andre immatrielle eiendeler	-7	-8
-18	-19	Justering i ren kjernekapital knyttet til regulatoriske filtre	-22	-20
0	-83	Goodwill	-112	-29
0	0	Positive verdier av justert forventet tap	-34	0
-61	-68	Tilleggsfradrag i ren kjernekapital som institusjonen anser som nødvendige	-68	-61
-955	-81	Fradrag for ikke vesentlig eierandel i finansiell sektor	-139	0
2 883	3 954	Sum ren kjernekapital	4 061	3 895
150	300	Hybridkapital	369	202
-9	0	Fradrag for ikke vesentlig eierandel i finansiell sektor	0	0
3 023	4 254	Sum kjernekapital	4 431	4 097
150	450	Tilleggskapital	549	235
-11	-1	Fradrag for ikke vesentlig eierandel i finansiell sektor	-1	0
3 163	4 703	Sum ansvarlig kapital	4 978	4 332
Risikoveid beregningsgrunnlag				
14 342	16 109	Kreditt-, motparts,- og forringelsesrisiko	20 712	19 846
1 784	1 964	Operasjonell risiko	2 412	2 086
25	23	CVA-tillegg (motpartsrisiko derivater)	208	293
0	0	Andre fradrag i beregningsgrunnlaget	0	0
16 151	18 096	Beregningsgrunnlag	23 333	22 226
17,8 %	21,9 %	Ren kjernekapitaldekning	17,4 %	17,5 %
18,7 %	23,5 %	Kjernekapitaldekning	19,0 %	18,4 %
19,6 %	26,0 %	Kapitaldekning	21,3 %	19,5 %
10,7 %	14,2 %	Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage Ratio)	9,1 %	8,7 %
Bufferkrav				
404	452	Bevaringsbuffer 2,5 % (2,5%)	583	556
404	452	Motsyklisk buffer 2,5% (2,0 %)	583	556
727	814	Systemrisikobuffer 4,5% (3,0 %)	1 050	1 000
1 534	1 719	Sum bufferkrav til ren kjernekapital	2 217	2 111
727	814	Minimumskrav til ren kjernekapital (4,5 %)	1 050	1 000
622	1421	Tilgjengelig ren kjernekapital utover bufferkrav	795	784

Morbank			Konsern (forholdsmessig konsolidert)	
31.12.2023	31.12.2024	(millioner kroner)	31.12.2024	31.12.2023
Spesifikasjon av risikovektet kredittrisiko				
38	20	Stater og sentralbanker	77	43
24	45	Lokale og regionale myndigheter	58	84
71	99	Institusjoner	223	225
3 823	3 908	Foretak	5 052	4 765
2 351	2 454	Massemarked	3 357	3 342
5 100	5 425	Pantesikkerhet i eiendom:	8 761	8 335
385	387	Forfalte engasjementer	429	456
1 111	1 288	Høyrisikoengasjementer	1 288	1 111
137	131	Obligasjoner med fortrinnsrett	245	254
242	114	Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	113	242
0	0	Andeler i verdipapirfond	0	0
755	1 917	Egenkapitalposisjoner	558	502
302	322	Øvrige engasjementer	551	488
14 342	16 109	Sum	20 712	19 846

Kapitaldekning

Ved utgangen av 2024 hadde banken en ren kjernekapitaldekning forholdsmessig konsolidert på 17,4 % (17,5 %), en kjernekapitaldekning på 19 % (18,4 %) og en kapitaldekning på 21,3 % (19,5 %). Uvektet kjernekapitaldekning forholdsmessig konsolidert var på 9,1 % (8,7 %).

Leverage ratio (LR) – uvektet kjernekapitalandel

Uvektet kjernekapitalandel er krav til kjernekapital som andel av SpareBank 1 Østfold Akershus sine eksponeringer før risikovekting. Uvektet kjernekapitalandel er en soliditetsindikator som supplerer de risikovektede minstekravene. Bestemmelsene om krav til uvektet kjernekapitaldekning følger av CRR del syv. Minstekravet til uvektet kjernekapitalandel er 3 %. Sparebank 1 Østfold Akershus har satt ramme for uvektet kjernekapitalandel til 4 %.

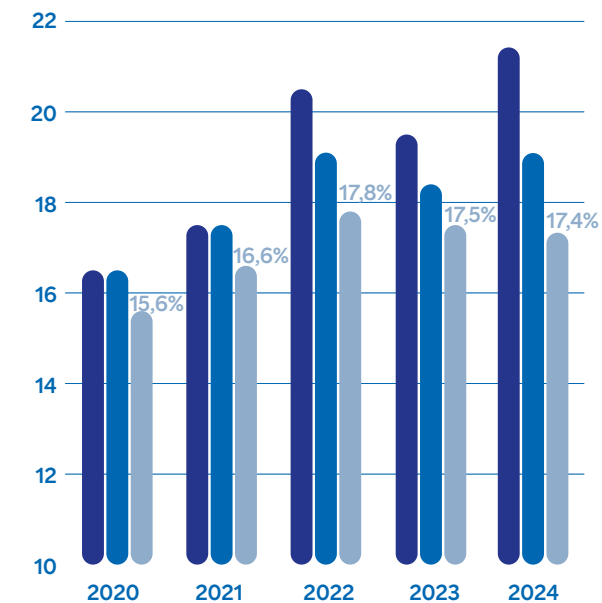
Utviklingen i uvektet kjernekapitaldekning (leverage ratio) følger av tabellen på neste side.

Utvikling beregningsgrunnlaget (risikovektet volum)

Beregningsgrunnlaget er et risikovektet mål på foretakets eksponering mot kredittrisiko, motpartsrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Minstekravet til ansvarlig kapital er 8 % av risikovektet volum for kredittrisiko, motpartsrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. SpareBank 1 Østfold Akershus benytter standardmetoden for å komme fram til beregningsgrunnlaget for kredittrisiko og markedsrisiko samt basismetoden for å komme fram til beregningsgrunnlaget for operasjonell risiko. Beregningsgrunnlaget benyttes også for beregningen av bufferkravene og er grunnlaget for beregningen av kapitaldekningskrav.

Kapitaldekning

Prosent

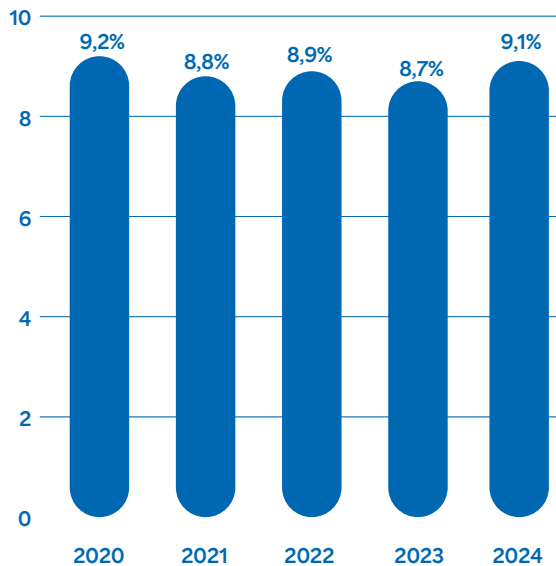

- Kapitaldekningsprosent
- Kjernekapitalprosent
- Ren kjernekapitalprosent

Utviklingen i beregningsgrunnlaget framgår av tabellen til høyre. Beregningsgrunnlaget øker i 2024 som følge av vekst, operasjonell risiko og forfalte engasjement. Beregningsgrunnlaget i 2024 består av 88,7 % kredittrisiko, 10,4 % operasjonell risiko og 0,9 % CVA-risiko.

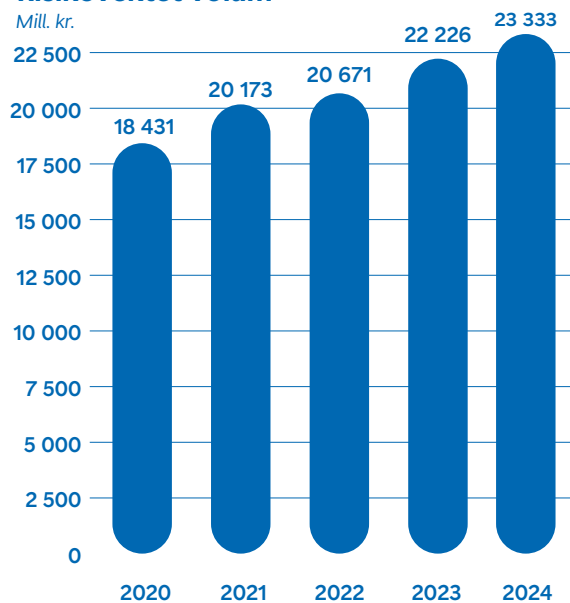
Leverage ratio

Prosent

Risikovektet volum

Mill. kr.

ENDRING I RAMMEBETINGELSER

Ny bankpakke fra EU – Gjennomføring av siste fase av Basel III-standarden (CRR3, CRD6 og BRRD3)

Pakken inneholder blant annet følgende endringer:

- Ny standardmetode for kredittrisiko
- Nye regler for styring og tilsyn av bærekraftsrisiko
- Revisjon av IRB-rammeverket (vil få indirekte påvirkning for konsernet gjennom forholdsmessig konsolidering)

- Revisjon av CVA-rammeverket
- Revisjon av operasjonell risiko
- Innføring av gulv for beregningsgrunnlaget i IRB-modeller.

Den reviderte standardmetoden for kredittrisiko skal gi bedre samsvar mellom faktisk risiko og kapitalkrav.

Kapitalstyring

SpareBank 1 Østfold Akershus skal ha en kapitalstyring som sikrer:

- En effektiv kapitalanvendelse i forhold til konsernets strategiske målbilde og vedtatt forretningsstrategi.
- En tilfredsstillende kapitaldekning ut fra den valgte risikoprofil.
- Konkurransedyktig avkastning.
- Konkurransedyktige vilkår og en langsiktig god tilgang på innlån i kapitalmarkedene.
- Utnyttelse av vekstmuligheter i konsernets definerte markedsområde.
- At ingen enkelthendelse skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad.

Basert på det strategiske målbildet skal det årlig utarbeides en kapitalplan for

de påfølgende fem år for å sikre en langsiktig og målrettet kapitalstyring. Kapitalplanen skal ta hensyn til framskriving av konsernets finansielle utvikling for de neste fem årene. Disse framskrivingene skal ta hensyn til forventet utvikling i perioden samt en situasjon med alvorlige økonomiske tilbakeslag over minimum fem år.

Med grunnlag i kapitalplanen og framskrivingene av det samlede kapitalbehovet skal ledelsen og styret gjøre en samlet vurdering av om kapitalbehovet er tilstrekkelig og tilpasset SpareBank 1 Østfold Akershus nåværende og fremtidige risikoprofil samt strategiske målbilde.

ICAAP – vurdering av samlet kapitalbehov

Pilar 2 i kapitaldekningsregelverket krever at bankene gjennomfører en intern kapitalvurderingsprosess, Internal Capital Adequacy Assessment Process (ICAAP), for å vurdere konsernets samlede kapitalbehov. Kapitalbehovet skal dekke risikoer som det ikke eller ikke i tilstrekkelig grad er tatt hensyn til i beregning av minimumskravet etter pilar 1. Det skal også dekke

risiko forbundet med at kvantifisering av risiko og kapitalbehov er basert på metoder og data som inneholder usikkerhet. Kapital som er benyttet til å dekke minimumskravet og det samlede bufferkravet i pilar 1, kan ikke benyttes til å dekke pilar 2-risikoer. Vurderingen av risikonivå og kapitalbehov skal gjennomføres og dokumenteres minst én gang

i året eller oftere dersom det er vesentlige endringer i foretakets rammebetingelser, aktivitetsnivå eller risikoforhold som gjør dette naturlig.

Formålet med prosessen er å sikre en strukturert og dokumentert prosess for vurdering av konsernets risikoprofil i den hensikt å skape sikkerhet for at konsernet har tilstrekkelig kapital til å dekke risikoen forbundet med virksomheten. I tillegg skal konsernet ha en strategi for å opprettholde et tilstrekkelig kapitalnivå.

Konsernets prosess omfatter mor-banken, datterselskaper og eierposter i tilknyttede selskaper/felleskontrollerte virksomheter. Metoder og føringer gitt av Finanstilsynet er lagt til grunn for beregning av kapitalbehovet.

Finanstilsynet skal overvåke og evaluere bankenes interne vurdering av kapitalbehovet og tilhørende strategi, samt evnen til å overvåke og sikre overholdelse av myndighetenes kapitalkrav. Finanstilsynet har myndighet til å sette i verk passende tiltak om de ikke er tilfreds med resultatene av prosessen.

Pilar 2-kravet ved utgangen av 2024 var 1,7 % mottatt av Finanstilsynet i 2019. Konsernet mottok 17. februar 2025 nytt pilar 2-krav fra Finanstilsynet som utgjør minst 1,9 % av det konsoliderte beregningsgrunnlaget. Minstekravet skal oppfylles med minimum 56,25 % ren kjernekapital og minimum 75 % kjernekapital. Det nye kravet trer i kraft 31. mars 2025.

Konsernet overvåker kontinuerlig sammensetningen og nivået på de risikoene som foretaket er utsatt for eller kan bli utsatt for. Det samme gjelder kvaliteten på styring av og kontroll med de ulike risikoene og vurdering om sammensetning og fordeling av foretakets samlede kapital er tilpasset risikonivået. Vurderingen omfatter alle vesentlige risikoer som kan påvirke foretakets evne til å overholde sine forpliktelser ved forfall. Vurderingene inkluderer også stresstester. Kvartalsvis blir konsernledelsen og styret forelagt vurderinger av risiko, kapitalbehov og kapitalisering.

ØKONOMISK KAPITAL

Økonomisk kapital beskriver hvor mye kapital konsernet mener det trenger for å dekke den faktiske risikoen konsernet har påtatt seg. Ettersom det er umulig å gardere seg mot alle mulige tap, har konsernet fastsatt at den risikojusterte kapitalen skal dekke 99,9 prosent av mulige uventede tap i løpet av de neste 12 måneder.

Det er lagt til grunn regulatoriske metoder for beregning av risikojustert kapital under pilar 1 og pilar 2.

Det er en målsetning å sikre at konsernet har tilstrekkelig kapital til å oppfylle myndighetskrav i forhold til kapitaldekningsreglene med god margin, samt ivareta vernet av konsernets egenkapitalbevisiere og långivere.

6. Informasjon om risikogruppene

Risiko

SpareBank 1 Østfold Akershus eksponeres for en rekke ulike typer risiko. De viktigste risikogruppene er:

Kredittrisiko: Risiko for tap som følge av kundens manglende evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser.

Markedsrisiko: Risiko for tap som skyldes endringer i observerbare markedskurser som renter, aksjekurser og valutakurser.

Likviditetsrisiko: Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke klarer å finansiere økninger i eiendelene og innfri sine forpliktelser etter hvert som finansieringsbehovet øker.

Operasjonell risiko: Risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser.

Eierrisiko: Risiko for tap av innskutt kapital eller nødvendig påfyll av ny kapital i strategiske eierselskaper, som følge av den risikoen som det enkelte selskappåtar seg i sin drift.

Klimarisiko: Klimarisiko kan defineres som risikoen for økonomiske tap og finansiell ustabilitet som følge av klimaendringer i seg selv og samfunnets respons på dem. Det er vanlig å skille mellom to former for klimarisiko. Fysisk risiko er knyttet til potensielle skadelige påvirkninger fra klimaendringer som

ekstremvær, flom, tørke og havnivåstigning. Overgangsrisiko oppstår ved innstramming av klimapolitikk og regelverk som fører til store endringer som kan påvirke forretningsmodellen til ulike næringer på forskjellige måter.

Forretningsrisiko: Risiko for uventede inntekts- og kostnadssvingninger. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- og eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger eller endret kundeadferd.

Omdømmerisiko: Risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, dvs. hos kunder, motparter, aksjeeiere og myndigheter.

Strategisk risiko: Eierskap i strategisk eide datterselskap. Risiko for svikt i inntjening og kapital som skyldes endringer i rammebetingelser, dårlige forretningsmessige beslutninger, eller manglende tilpasning til forretningsmessige rammebetingelser

Compliance (etterlevelse) risiko: Risiko for at konsernet pådrar seg økonomisk tap og/eller svekket omdømme som følge av manglende etterlevelse av gjeldende regelverk.

Kredittrisiko

SpareBank 1 Østfold Akershus definerer kredittrisiko som risiko for tap som følge av kundens manglende evne eller vilje til å oppfylle sine betalingsforpliktelser. Kredittrisiko representerer det største risikoområdet for konsernet og vedrører alle fordringer på kunder, i hovedsak utlån. Kredittrisiko omfatter også konsentrasjonsrisiko som omhandler store engasjement knyttet til samme kunde, konsentrasjon av risiko innenfor samme bransjer eller geografiske områder.

STYRING OG KONTROLL

Styring av kredittrisiko i SpareBank 1 Østfold Akershus inngår som en del av den helhetlige risikostyringen og skal gjennomføres i tråd med kravene/ anbefalingene i:

- EUs kapitalkravsregelverk (CRR/CRD IV) og European Banking Authority (EBA) sine anbefalinger
- Finanstilsynets modul for kredittrisiko

Figuren på neste side viser hva som ligger til grunn for styring og kontroll av kredittrisikoen.

Risikostrategi

Risikostrategien er retningsgivende for arbeidet med risikostyring og internkontroll i konsernet. Strategien definerer hvilken risiko konsernet er villig til å akseptere for å oppnå målsetninger i forretningsstrategien, og gir også føringer for hvordan denne risikoen skal styres og følges opp. Risikostrategien setter retning for underliggende styrende dokumenter på de ulike risikoområdene.

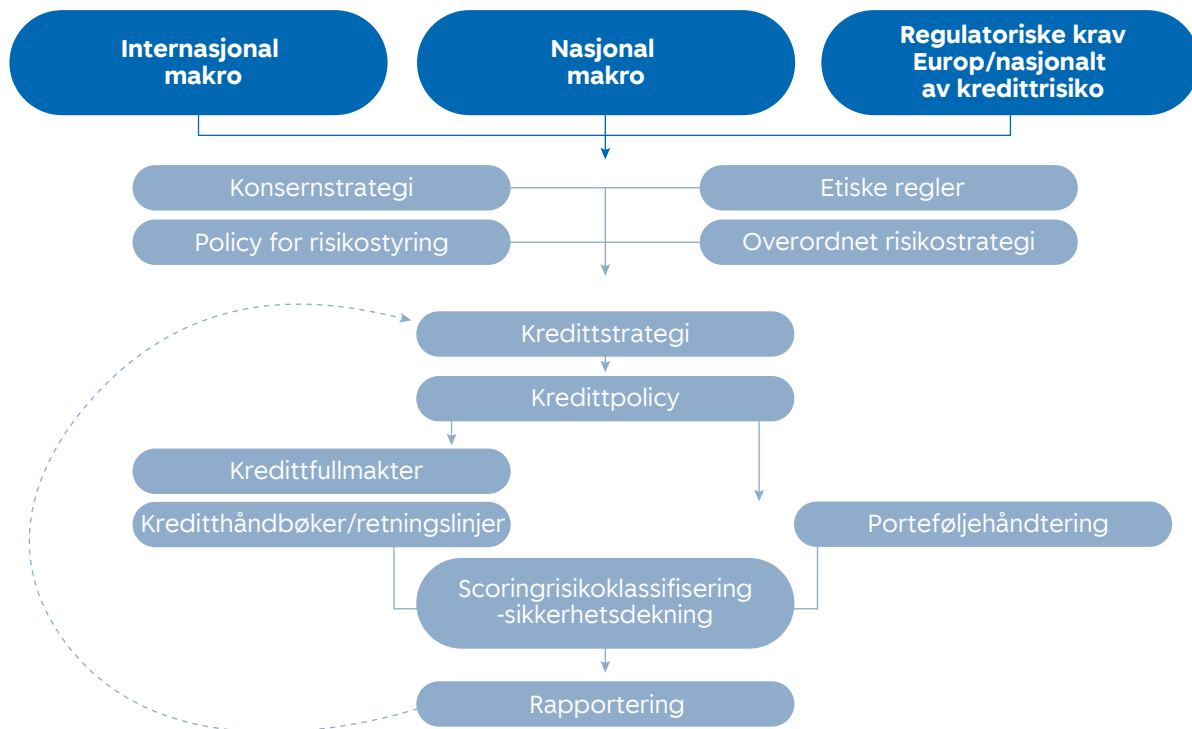
Dokumentet beskriver bankens risiko-profil på kredittrisiko, med tilhørende risikovilje. Risikoviljen er definert både gjennom risikoutsagn og ulike kredittrisorammer.

Policy for Risiko- og kapitalstyring

Formålet med Policy for Risiko- og kapitalstyring er å gi føringer for konsernets overordnede holdninger og prinsipper til risiko- og kapitalstyring, og sikre at konsernet har effektive og hensiktsmessige prosesser for dette. Policyen skal videre sikre at det interne rammeverket tilfredsstillende lover, forskrifter og beste praksis for god risiko- og kapitalstyring.

Policy for Kredittrisiko

Bankens Kredittpolicy er underordnet Risikostrategi og Policy for Risiko- og kapitalstyring og angir overordnede prinsipper for kredittgivning, organisering av kredittarbeidet og hvordan kredittrisiko skal styres. Det er direktør for kreditt og rådgiverstøtte som har det overordnede ansvaret for bankens

kredittpolicy. Oppdatering av dokumentet skjer i samråd med kredittsjef for PM og kredittsjef for BM. For å sikre forankring i operativ ledelse skal direktør for PM og direktør for BM involveres i den årlige oppdateringen. Styret skal en gang per år gjennomgå og vedta Policy for Kredittrisiko. Direktør for kreditt og rådgiverstøtte innstiller policyen. Forut for styrebehandlingen skal innstillingene tiltres av Balanse- og risikostyringskomiteen.

Bevilgningsreglement/kredittfullmakter

Styret fastsetter bevilgningsreglementet og delegerer kredittfullmakt til administrerende direktør. Videre har styret gitt administrerende direktør delegeringsfullmakt innenfor disse

rammer. Administrerende direktør har gitt Kredittkomité for bedriftsmarkedet (KK BM) fullmakt til å delegerer kredittfullmakter videre i organisasjonen. Kredittfullmaktene er personlige og skal gjenspeile den enkeltes kompetanse. Kredittfullmaktene differensieres etter volum og risiko. Kredittkomité for bedriftsmarkedet (KK BM) benytter imidlertid kollektiv fullmakt. Bevilgningsfullmaktene skal være gjenstand for minimum årlig vurdering og revisjon av KK BM.

Kredittrutiner

Dokumentene regulerer ulike forhold knyttet til kredittgivning og engasjementsoppfølging, samt oppfølging av misligholdte engasjementer, vurdering

av nedskrivningsbehov mv. Dokumentene utarbeides av henholdsvis kredittsjef for PM/BM og leder for kreditt og spesialengasjement i samråd med forretningsdivisjonene. Dokumentene revideres løpende. I tillegg gjennomgås kredittmanualene årlig av Balanse- og Risikostyringskomiteen.

Risikoprising

SpareBank 1 Østfold Akershus etterstreber riktig prising av kredittrisiko og har etablert prismodeller basert på lønnsomhet og risikoklassifiseringssystemet.

Validering

Det gjennomføres validering av kreditt-risikomodellene årlig. Valideringsprosessen har til hensikt å etterprøve kreditt-risikomodellene og måle modellenes estimerer opp imot faktisk utfall i ettertid. I dette ligger validering av misligholds sannsynligheter (PD), eksponering gitt mislighold (EAD), tapsgrad gitt mislighold (LGD) og forventet tap (EL).

Stresstesting

Det gjennomføres periodiske stresstester av kredittporteføljen hvor effekten av stresstestene på forventet tap og risikojustert kapital analyseres og vurderes.

Oppfølging av kredittrisiko/risikorapportering

Risikoeksponeringen innenfor kredittområdet følges opp ved hjelp av et porteføljestyringssystem som inneholder informasjon som gir muligheter for hensiktsmessig oppfølging av porteføljens risikoprofil og utviklingen.

Det vektlegges å følge opp risikofordelt portefølje og utviklingen i denne basert på bevegelse mellom risikoklasser (migrering), forventet tap, risikojustert kapital og risikojustert avkastning. Avdelingen Risikostyring Compliance følger opp risikoen i kredittporteføljen og rapporterer kvartalsvis til styret og konsernledelsen. I tillegg utarbeider avdelingen en månedlig risikorapport til ledere av forretningsområder og rådgivere på utvalgte risikoparametre.

Risikoklassifisering

Risikomodellene for PM og BM er basert på statistiske analyser av historiske sammenhenger, med særlig vekt på inntjening, soliditet og adferd. Modellene er under kontinuerlig videreutvikling og jevnlig validering. Kvantitative valideringer over tid viser høye og stabile rangeringsegenskaper.

De viktigste parameterne i kredittmodellene er:

Sannsynlighet for mislighold – PD

(Probability of Default): PD angir sannsynligheten for at en gitt kunde vil misligholde sitt kredittengasjement i løpet av de neste 12 månedene. PD beregnes basert på finansielle og ikke-finansielle faktorer, og danner grunnlag for risikoklassifisering av kreditteksponeringene.

Det er 9 friske klasser A-I, 2 klasser (J-K) for henholdsvis misligholdte og nedskrevne engasjementer. Klassen J gjelder engasjement med mislighold større enn

kr. 1 000,- over 90 dager. J og K klassene er definert med PD 100 % i tråd med definisjon i EUs kapitalkravsforordning (CRR).

Risikoklasse	Nedre grense	Øvre grense
A	-	0,10 %
B	0,10 %	0,25 %
C	0,25 %	0,50 %
D	0,50 %	0,75 %
E	0,75 %	1,25 %
F	1,25 %	2,50 %
G	2,50 %	5,00 %
H	5,00 %	10,00 %
I	10,00 %	99,99 %

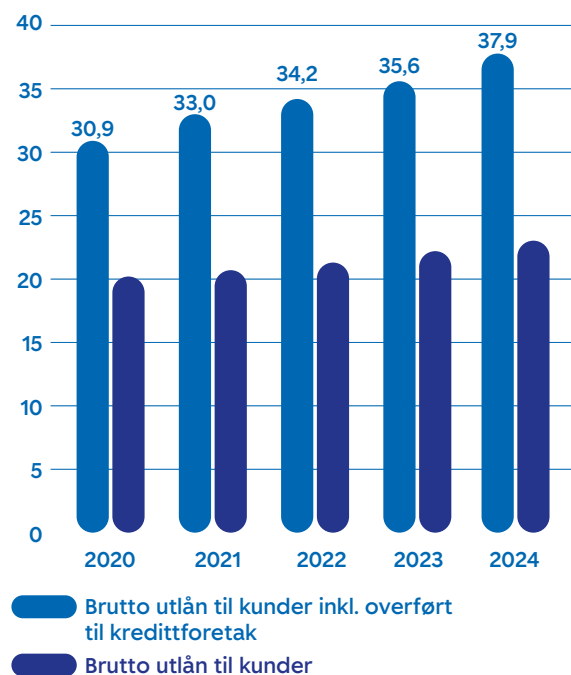
Tap gitt mislighold –LGD (Loss Given Default): LGD angir det forventede tapet som kan oppstå dersom en kunde misligholder sine forpliktelser samtidig som det er en nedgangskonjunktur. LGD tar hensyn til sikkerhetsverdier. Det benyttes syv klasser for klassifisering av engasjementer etter sikkerhetsdekning.

Sikkerhetsklasse	Sikkerhetsverdi (realisasjonsverdi)
1	over 120 %
2	over 100 %
3	over 80 %
4	over 60 %
5	over 40 %
6	over 20 %
7	over 20 %

Forventet tap (EL): EL angir gjennomsnittlig årlig forventet tap over en konjunktur-syklus. Er en gjennomsnittsforventning til tap. Beregnes for hver enkeltkunde. Alle tap over null og opp til forventning, er å vurdere som en driftskostnad, og skal dekkes over driftsmarginen.

Brutto utlånsvolum

Mrd. kr.

Uventet tap (UL): Er en beregning av tap utover forventet tap, og som banken må holde kapital (økonomisk kapital) for å kunne dekke. Størrelsen på behovet for økonomisk kapital vil avhenge av porteføljens sammensetning, modellenes diskriminerende evne, kalibrering og valgt konfidensnivå.

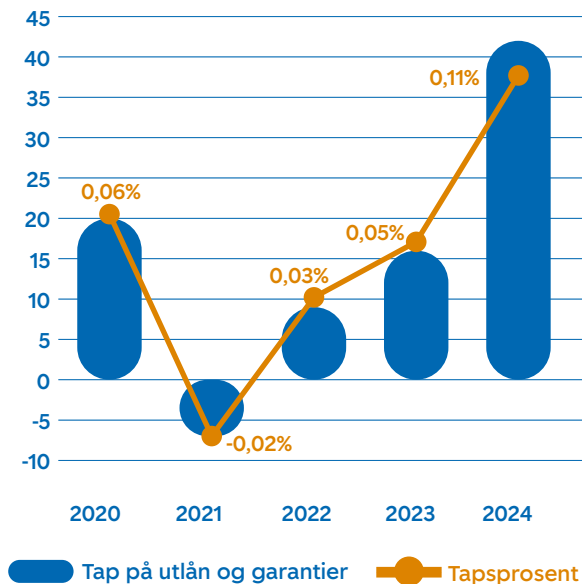
Beregnet UL etter alliansens modell vurderes å være den beste tilgjengelige modelltilnærming for å beregne kapitalbehovet til dekning av bankens kreditt-risiko og benyttes som grunnlag for beregning av økonomisk kapital.

UTVIKLING I KREDITTRISIKO I 2024

Brutto utlån inklusive overføring til kredittforetak utgjorde 37 893 mill. kr (35 641 mill. kr) ved utgangen av 2024. Det tilsvarer en utlånsvekst på 2 252 mill. kr i 2024, tilsvarende 6,3 % (4,2 %).

Tap og tap i prosent av brutto utlån inkl. kredittforetak

Mill. kr.

Eksklusive lån overført til kredittforetak utgjorde brutto utlån 23 545 mill. kr (22 151 mill. kr) ved utgangen av 2024. Det tilsvarer en økning på 1 393 mill. kr i 2024, tilsvarende 6,3 % (4,2%). Resultatført tap for 2024 ble på 42 mill. kroner (16 mill. kroner). Tap fordeler seg på 26 mill. kr knyttet til noen enkeltengasjementer i bedriftsmarkedet, mens øvrig økning er relatert til modellavsetninger i trinn 1 og 2. Bankens portefølje viser ingen konkrete indikasjoner på at risikoen i utlånsporteføljen har økt vesentlig.

Netto tap utgjorde 0,11 % (0,05 %) av brutto utlån inklusive utlån overført til kredittforetak. Tapsavsetningene utgjorde 0,35 % av brutto utlån inklusive utlån overført til kredittforetak.

Privatmarkedet

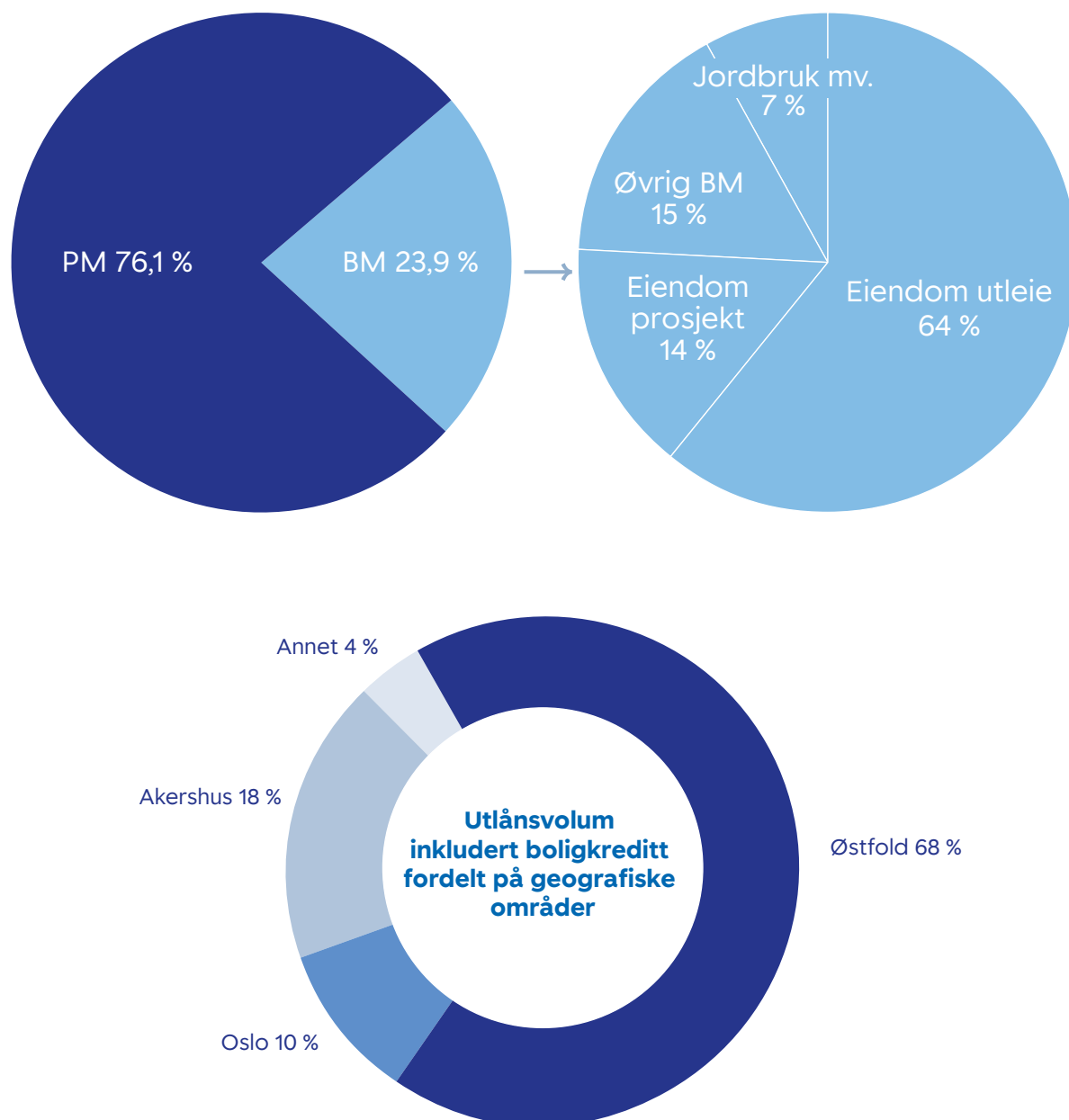
Utlånsveksten innen privatmarkedet inkludert overført kredittforetak i 2024 ble 5,1 % (2,3 %).

I 2024 har rentemarkedet vært stabilt, og inflasjonen har gradvis avtatt gjennom året. Omsetningstiden på boliger har vært lavere enn i 2023 og markedet viser seg å være velfungerende med en moderat prisøkning. Etterspørselen etter nye boliglån har økt de siste kvartalene, med en merkbar økning i desember sammenlignet med samme måned året før. Vår privatmarkedsportefølje har en moderat belåningsgrad, lave tap og fortsatt god lønnsomhet. Antall henvendelser om avdragsfrihet og betalingsutsettelse har vært stabilt og moderat gjennom 2024, noe som tyder på at kundene i stor grad har tilpasset seg den nye økonomiske situasjonen og har god kontroll over sin økonomi.

Bedriftsmarkedet

Utlånsveksten innen bedriftsmarkedet inkludert overført kredittforetak i 2024 var 10,3 % (11,3 %). Veksten i utlån vurderes kontrollert og kredittkvaliteten i porteføljen viser generelt god kvalitet.

Bedriftskundene er i all hovedsak fra bankens primærområde. Den totale kreditteksponeringen er størst mot næringseiendom og eiendomsprosjekter, hvor engasjementene er sikret med pant i fast eiendom. Belåningsgraden er gjennomgående moderat sett opp mot sikkerhetsverdiene. Økt rentenivå rammer spesielt eiendomsbransjen, hvor rentekostnad utgjør en stor del av totale

kostnader. I tillegg har leietakerrisikoen økt med økende kostnadsnivå generelt. Utover noen mindre selskap som driver med boligutleie, har vi ikke merket økt mislighold i denne bransjen, og utleieporteføljen vurderes foreløpig som stabil. Den høye prisveksten de siste årene preger fortsatt bransjen bygg- og eien-

domsutvikling, som utgjør 1,2 milliarder kroner og ca. 13 % av bankens utlån innen bedriftsmarkedet. Kostnadsnivået har stabilisert seg, men bransjen opplever utfordringer med å oppnå tilfredsstillende økonomi i byggeprosjektene sine. Som følge av dette blir oppstarten av nye prosjekter utsatt. Vi har i 2024

Konsern – fordelt på risikogruppe	Totalt engasjement		Brutto utlån		Nedskrivninger		Usikret eksponering	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Svært lav	15 710	15 717	14 303	14 546	15	5	18,2 %	17,0 %
Lav	4 914	4 178	4 667	3 993	7	8	25,3 %	20,0 %
Middels	3 682	2 894	3 423	2 492	28	29	27,7 %	25,1 %
Høy	511	531	472	502	12	16	22,1 %	28,3 %
Svært høy	378	383	370	378	22	10	19,6 %	16,7 %
Misligholdt og nedskrevne	313	296	309	240	41	19	34,0 %	25,9 %
Sum	25 508	23 998	23 545	22 151	124	85	21,2 %	18,8 %

økt maksimum belåningsgrad fra 70% til 75%, men dette er gjort i kombinasjon med at det er etablert strengere krav til forhåndssalg, samt økt krav til utbyggers soliditet og valg av risikodempende entreprisform.

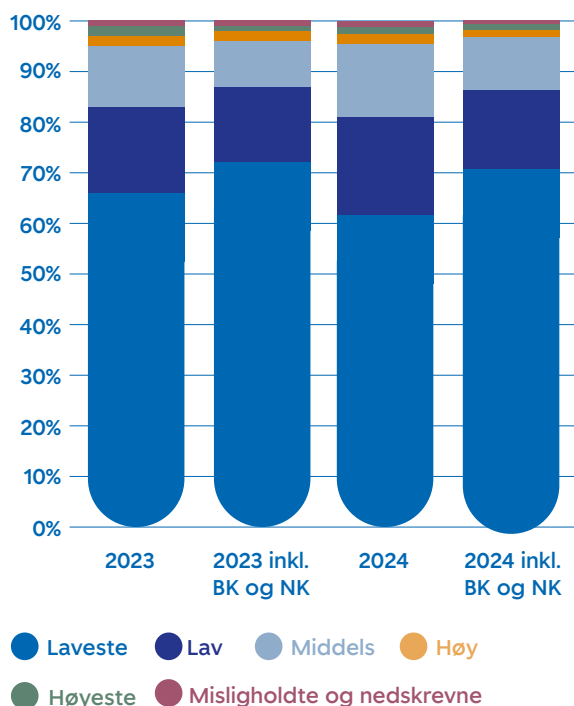
BM-porteføljen overvåkes kontinuerlig knyttet til negativ PD-migrering, tidlig mislighold, innvilgede refinansieringer og avdragsutsettelse, da dette er forhold som varsler økonomiske problemer hos kunden og sannsynlighet for økt betalingsmislighold i fremtiden. Antall henvendelser om avdragsfrihet var stigende i første halvår 2024, mens henvendelsene avtok i andre halvår. Innvilgede avdragsfriheter siste halvår skyldes hovedsakelig andre forhold enn økonomiske vanskeligheter. PD-nivået har økt noe i 2024 i forhold til 2023, og det skyldes hovedsakelig økt PD i bransjen bygg- og eiendomsutvikling. I tillegg har tidlig misligholdet økt noe, men det er fortsatt på et lavt nivå, både i antall kunder og i misligholdt volum. Vi følger utviklin-

gen av risikoen i porteføljen vår tett og iverksetter tiltak om det blir nødvendig.

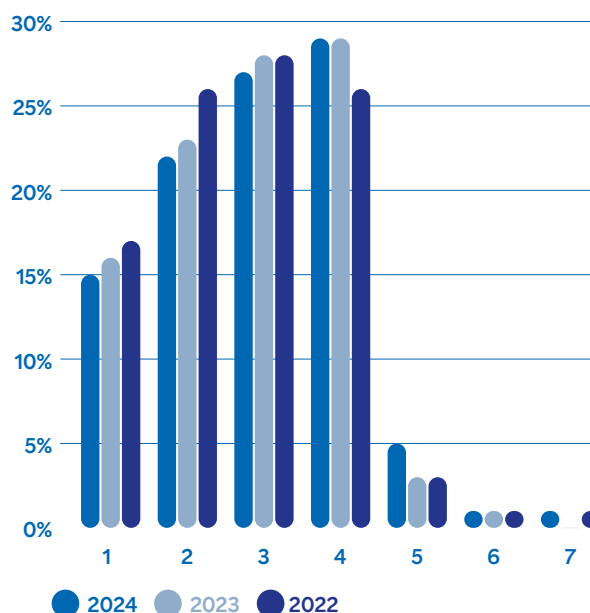
Total portefølje har ca. 86 % (87 %) av eksponeringen mot laveste og lav risikoklasse inkludert SpareBank 1 Boligkreditt (Boligkreditt) og SpareBank 1 Næringskreditt (Næringskreditt). Deler av boligfinansieringen blir overført til Boligkreditt og utvalgte engasjement i næringsporteføljen blir overført Næringskreditt. Banken forestår den daglige forvaltningen av lånene som ligger hos Boligkreditt og Næringskreditt, og har rett til å ta engasjementet tilbake ved eventuelt mislighold. Banken eier en forholdsmessig andel av kredittselskapene, og holder kapital for den lange risikoen. Av den grunn er det i noen sammenhenger naturlig å se forvaltet portefølje i sammenheng.

Største delen av porteføljen er sikret med høy grad av kvalifisert sikkerhet. Rangering i klasse 1-3 tilsier full engasjementsdekning i et normalt marked.

Total portefølje fordelt på risikogrupper med og uten portefølje overført til SpareBank 1 Boligkreditt (BK) og Sparebank 1 Næringskreditt (NK)

Totalt utlånsvolum fordelt på sikkerhetsklasser

I klassene 1 og 2 ligger det en sikkerhetsmargin for realisasjon under sikkerhetsobjektene forventede markedsverdi. Fast eiendom utgjør den største delen av sikkerhetsdekningen.

NEDSKRIVNINGER OG TAP PÅ UTLÅN OG GARANTIER

Regnskapsstandarden IFRS 9 trådte i kraft fra og med 1. januar 2018. Etter IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kreditttap (ECL). Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler i IFRS 9 gjelder for finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, og som

ikke hadde inntrufne tap ved første gangs balanseføring. I tillegg er også lånetilsagn, finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet og leieavtalefordringer omfattet. Målingen av avsetningen for forventet tap i den generelle modellen avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring. Ved førstegangs balanseføring og når kredittrisikoen ikke har økt vesentlig etter førstegangs balanseføring skal det avsettes for 12-måneders forventet tap. 12-måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de

første 12 månedene. Hvis kredittrisikoen har økt vesentlig etter førstegangsinnregning skal det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Forventet kredittap er beregnet basert på nåverdien av alle kontantstrømmer over gjenværende forventet levetid, det vil si forskjellen mellom de kontraktsmessige kontantstrømmer i henhold til kontrakten og den kontantstrømmen som banken forventer å motta, diskontert med effektiv rente på instrumentet.

I tillegg til den generelle modellen er det egne prinsipper for utstedte, herunder reforhandlede lån som behandles som nye, og kjøpte lån hvor det er påløpt kredittap ved førstegangs balanseføring. For disse skal det beregnes en effektiv rente som hensyntar forventet kredittap, og ved endringer i forventede kontantstrømmer skal endringen diskonteres med den opprinnelig fastsatte effektive renten og resultatføres. For disse eiendelene er det derved ikke behov for å overvåke hvorvidt det har vært en vesentlig økning i kredittrisiko etter førstegangs balanseføring da forventet tap over hele levetiden uansett skal hensyntas.

NÆRMERE BESKRIVELSE AV BANKENS NEDSKRIVNINGSMODELL

Tapsanslaget lages kvartalsvis, og bygger på data i datavarehuset som har historikk over konto- og kundedata for hele kredittporteføljen. Tapsestimatene vil bli beregnet basert på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability of default – PD), tap ved

mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD). Datavarehuset inneholder historikk for observert PD og observert LGD. Dette vil danne grunnlag for å lage gode estimer på fremtidige verdier for PD og LGD. I tråd med IFRS 9 grupperer banken sine utlån i tre trinn.

TRINN 1:

Dette er startpunkt for alle finansielle eiendeler omfattet av den generelle tapsmodellen. Alle eiendeler som ikke har vesentlig høyere kredittrisiko enn ved førstegangsinnregning får en avsetning for tap som tilsvarer 12 måneders forventet tap. I denne kategorien ligger alle eiendeler som ikke er overført til trinn 2 eller 3. I modellen forutsettes at kunder med PD på 0,6 % eller lavere kan kategoriseres som lav risiko og defineres som kategori 1 uavhengig av endring i PD.

TRINN 2:

I trinn 2 i tapsmodellen er eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisikosiden førstegangsinnregning, men hvor det ikke er objektive bevis på tap. For disse eiendelene skal det avsettes for forventet tap over levetiden. I denne gruppen finner vi kontoer med vesentlig grad av kredittforverring, men som på balansedato tilhører kunder som er klassifisert som friske. Når det gjelder avgrensning mot trinn 1, definerer banken vesentlig grad av kredittforverring ved å ta utgangspunkt i hvorvidt et engasjements beregnede misligholdssannsynlighet (PD) har økt vesentlig.

TRINN 3:

I trinn 3 i tapsmodellen er eiendeler, som hatt størst forverring i kredittkvalitet og hvor engasjementet under gjeldende regelverk defineres som misligholdte og nedskrevne, herunder også kundeengasjementer som er i karens.

For eiendeler i trinn 3 skal det avsettes for forventet tap over levetiden.

For ytterligere informasjon se note 4 og 11 i årsregnskapet.

	Total balanseført tapsavsetning							
	2024			Total	2023			Total
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
IB 01.01.	31	44	19	94	41	24	13	78
Overført til (fra) Trinn 1	8	-8	0	0	5	-3	-2	0
Overført til (fra) Trinn 2	-2	3	-1	0	-5	6	-1	0
Overført til (fra) Trinn 3	0	-10	10	0	0	-1	1	0
Nye utstedte eller kjøpte utlån	9	3	1	13	6	4	0	9
Økning i måling av tap	12	34	27	72	13	26	11	50
Reduksjon i måling av tap	-21	-11	-1	-33	-26	-9	-2	-38
Utlån som har blitt fraregnet	-4	-5	-4	-12	-2	-3	-1	-5
Konstaterte nedskrivninger	0	0	-2	-2	0	0	0	0
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0
UB 31.12.	33	49	49	131	31	44	19	94
herav lån til privatpersoner	4	12	18	34	3	9	13	25
herav lån til selskap / enheter med orgnr	25	35	30	90	23	31	6	60
herav ubenyttet, garantier og tilsagn	4	3	1	7	5	3	0	8
herav buffer	0	0	0	0	0	0	0	0
IB 01.01.i prosent av utlån inkl. kredittforetak	0,09 %	0,12 %	0,05 %	0,26 %	0,12 %	0,07 %	0,04 %	0,23 %
UB 31.12. i prosent av utlån inkl. kredittforetak	0,09 %	0,13 %	0,13 %	0,35 %	0,09 %	0,12 %	0,05 %	0,26 %

Resultatførte tap på utlån og garantier:

	2024	2023
Endring i nedskrivninger	39	16
Konstaterte tap	6	1
Inngang på tidligere konstaterte nedskrivninger	-0	0
Andre korreksjoner/amortisering av nedskrivninger	-4	-1
Sum tap på utlån og garantier	42	16

Markedsrisiko

Markedsrisiko defineres som risikoen for tap som skyldes endringer i observerbare renter, aksje-/verdipapirkurser og valutakurser. Konsernets markedsrisiko oppstår i hovedsak fra investeringer i obligasjoner, sertifikater og aksjer, og som følge av aktiviteter som utføres for å understøtte driften, som innlån (funding) og rente- og valutahandel. Markedsrisiko er beregnet etter regelverket fastsatt av EU i kapitalkravsforordningen (CRR).

STYRING OG KONTROLL

Markedsrisikoen styres, måles og overvåkes løpende med bakgrunn i risikorammer vedtatt av styret gjennom markedsrisikostrategien hvor rammer for eksponering i rentebærende instrumenter, aksjer og valuta fremgår. Markedsrisikostrategien revideres årlig.

Aksjer, andeler og egenkapitalbevis klassifiseres til virkelig verdi over resultatet eller som tilgjengelig for salg. Sertifikater, obligasjoner og rentefond klassifiseres til virkelig verdi over resultatet. Alle finansielle instrumenter klassifisert til virkelig verdi over resultatet, måles til virkelig verdi, og endring i verdi fra inngående balanse resultatføres som inntekt fra andre finansielle instrumenter.

Gevinst eller tap på finansielle eiendeler klassifisert som tilgjengelig for salg, innregnes direkte i egenkapitalen og spesifiseres i oppstilling over regnskapsførte inntekter, kostnader og verdiendringer. Se ellers noter i årsregnskapet for 2024 for mer detaljert beskrivelse av regn-

skapsmessig behandling av finansielle instrumenter.

Renterisiko oppstår som følge av at de enkelte eiendels- og gjeldsposter har ulik gjenstående rentebindingstid. Den totale renterisiko kan splittes i fire elementer:

- Renterisiko
- Spreadrisiko
- Aksjerisiko
- Valutarisiko

Renterisiko er risikoen for tap av kapital eller inntekter som følge av endring i markedsrenten. Dette oppstår som følge av avvik mellom tidspunktet for renteregulering på eiendeler og renteregulering på gjeld. Renterisiko reguleres av rammer for maksimal verdiendring ved en ulike rentebaner i henhold til Finanstilsynets praksis for vurdering av risiko og kapitalbehov av 20. desember 2024.

Spreadrisiko er risikoen for endringer i markedsverdi av obligasjoner som følge av generelle endringer i kredittspreader.

Aksjerisiko menes risiko for tap av kapital eller inntekter som følge av ugunstig kursutvikling på aksjer, egenkapitalbevis og verdipapirfondsandeler. Dette oppstår som følge av bankens investeringer i aksje-, egenkapitalbevis- og verdipapirfondsmarkedet. Bankens risikoeksponering mot denne formen for risiko er regulert gjennom vedtatte rammer for maksimale investeringer i de ulike porteføljene.

Valutarisiko er risiko for tap av kapital eller inntekter som følge av ugunstig valutakursutvikling. Dette oppstår som følge av at åpne posisjoner i andre valutaer enn bankens basisvaluta, norske kroner, endrer verdi ved valutakursendring. SpareBank 1 Østfold Akershus er ikke egen valutabank og valutaeksponeringen er liten.

UTVIKLINGEN AV MARKEDSRISIKOEN

I 2024 har finans- og kredittmarkedene vært velfungerende, men periodevis preget av inflasjon, renteøkninger og frykt for tap og konkurser, bla innenfor eiendomssektoren.

MODELLBESKRIVELSE OG ANVENDELSE

SpareBank 1 Østfold Akershus benytter spreadrisikomodell i henhold til Finanstilsynets anbefalinger i Modul for Markedsrisiko for å beregne risikojustert kapital for markedsrisiko i obligasjonsporteføljen. Modellen er en statistisk modell hvor det gjøres spesifiserte endringer i kredittspreader basert på ratingklasser som vist i tabellen under.

Hvert enkelt papir tillegges en risikoklasse og spreadendring basert på rating. Den relative spreadendringen i forhold til spot-nivå multipliseres med durasjonen for å få verdiendringer.

Rating	Risiko-klasse	Spread endring
AAA	1	0,9 %
AA	1	1,1 %
A	2	1,4 %
BBB	3	2,5 %
BB	4	4,5 %
B	5	7,5 %
Lavere enn B	6	7,5 %
Ikke ratet (minimum durasjon på 1 i beregningen)	-	3,0 %
«0-vektore» unntatt stasobligasjoner med AA- og AAA-rating	-	0,3 %
Obligasjoner med Fortrinnsrett (AAA)	1	0,7 %
Obligasjoner med Fortrinnsrett (AA)	1	0,9 %

Kilde: Finanstilsynet, Modul for markedsrisiko

AKSJERISIKO

Aksjerisiko måles i forhold til eksponering i aksjer, andeler, egenkapitalbevis eller aksjefond. Styring og oppfølging av risikoområdet tar utgangspunkt i eventuell vedtatt ramme for eksponering i omløpsaksjer i tillegg til retningslinjer gitt i lover og forskrifter. Rammene overvåkes med basis i eksponering i alle typer aksjeposter; omløpsaksjer, anleggsaksjer eller aksjer i selskap som vurderes som strategiske posisjoner for banken eller der de er tilgjengelige for salg.

VALUTARISIKO

SpareBank 1 Østfold Akershus er ikke valutabank og er som følge av dette i hovedsak eksponert mot valutarisiko

Aksjer og andeler

(millioner kroner)	Morbank/konsern	
	2024	2023
Til virkelig verdi over resultat		
- Børsnoterte	0	12
- Unoterte	1 277	1 118
Sum aksjer og andeler	1 277	1 130

Spesifikasjon av aksjer og andeler:	Eierandel %	Beholdning (antall)	Anskaffelseskost	Markedsverdi	Bokført verdi
Unoterte selskaper:					
SpareBank 1 Boligkreditt AS (orgnr. 988738387)	4,55 %	4 229 527	635	634	634
SpareBank 1 Næringskreditt AS (orgnr. 894111232)	9,32 %	1 512 471	190	189	189
SpareBank 1 Kreditt AS (orgnr. 975966453)	4,58 %	335 868	114	118	118
SpareBank 1 Betaling AS (orgnr. 919116749)	3,09 %	964 733	32	68	68
SpareBank 1 Gjeldsinformasjon AS (orgnr. 924911719)	3,90 %	19 072 506	0	0	0
Sparebank 1 Bank og Regnskap AS (orgnr. 917143501)	3,37 %	674	4	8	8
SpareBank 1 Markets AS (orgnr. 992999101)	0,87 %	46 644	9	22	22
SpareBank 1 Forvaltning AS (orgnr. 925239690)	2,46 %	113 809	38	43	43
SpareBank 1 Finans Østlandet AS (orgnr. 975963748)	5,00 %	88 500	94	104	104
SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS (orgnr. 938521549)	3,80 %	5 130	56	76	76
VN Norge AS (orgnr. 821083052)	0,82 %	8 184 165	0	7	7
Øvrige aksjer og andeler			7	7	7
Sum aksjer i morbank og konsern			1 180	1 277	1 277

Aksjer er målt til virkelig verdi over resultat iht. IFRS 9 (med unntak av konsernselskap, tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet). Aksjer som ikke kan måles pålitelig vurderes til kostpris som tilnærming til virkelig verdi etter IAS 39.46. Aksjer i konsernselskap, tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet inngår ikke i spesifikasjonen.

Konsern/morbank (millioner kroner)	31.12.2024			31.12.2023		
	Virkelig verdi			Virkelig verdi		
Renteinstrumenter	Kontrakts- sum	Eiendeler	For- pliktelser	Kontrakts- sum	Eiendeler	For- pliktelser
Renteswapper fastrente utlån	2 075	20	-1	1 475	24	1
Renteswapper fastrente sertifikater og obligasjoner	55	2	0	0	0	0
Påløpte renter på renteswapper		1	2		1	2
Sum renteinstrumenter		23	1		25	2
Renteinstrumenter sikring						
Renteswapper, nettoeffekt	2 175	0	95	2 525	9	97
Sum renteinstrumenter sikring		0	95		9	97
Sum alle renteinstrumenter		23	96		33	99

ved kontante valutabeholdninger. Eventuelle valutaeksponeringer på finans/fundingområdet skal swappes til norske kroner i henhold til styrebeslutning.

PENSJONSRIKIO

Dette er risiko knyttet til bankens fremtidige pensjonsforpliktelser. Det foreligger meget lav risiko knyttet til pensjonsforpliktelser da SpareBank 1 Østfold Akershus i all hovedsak kun har innskuddspensjon.

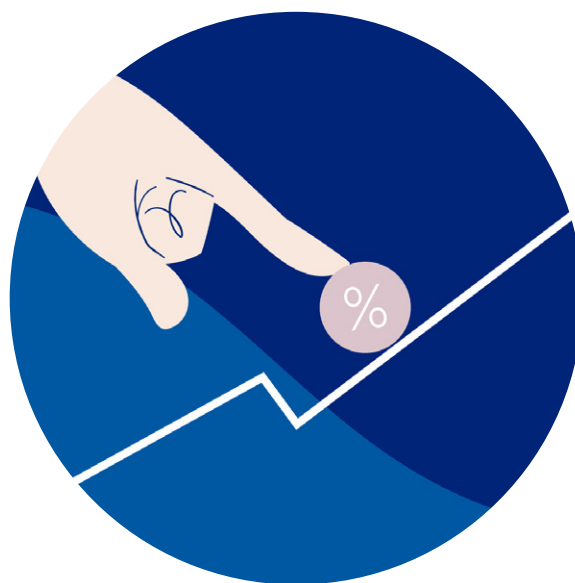
DERIVATER

Banken inngår derivatavtaler utelukkende i forbindelse med handel av underliggende lån eller obligasjonsinvesteringer ut fra sikrings- eller risikostyringshensyn. Avtaler inngås kun med kredittgodkjente motparter. Bankens har ingen tradingportefølje av derivater. Markedsrisikoen på derivatene blir håndtert, overvåket og kontrollert som en integrert del av porteføljens markedsrisiko.

Motpartsrisiko for derivater

Derivater benyttes utelukkende i tilknytning til balanseprodukter. Markedsrisiko på derivatene blir håndtert og overvåket som en integrert del av porteføljestyringen. Derivater handles med flere motparter, og med de fleste motparter gjøres det også andre typer forretninger. Kredittrisikoen som oppstår i forbindelse med handel med derivater inngår som en del av den totale kredittrisiko i konsernet.

Totalt er syv lån med en hovedstol på 2,2 milliarder kroner sikringsbokført pr. 31.12.2024. I alle bankens sikringsforhold

per 31.12.2024 har sikringsobjektet og sikringsinstrumentet samme hovedstol samt lik durasjon og kupong på det faste benet (1:1 sikring). Den faste renten byttes til flytende rente på 3 måneders basis. Netto kontantstrømmer for verdipapirutstedelser med fast rente i sikringsforhold blir følgelig lik kontantstrømmen for en tilsvarende verdipapirutstedelse i med flytende tre måneders Nibor-rente. Sikringen har vært effektiv i 2024 og det forventes at sikringen vil være effektiv også i fremtiden.

RAMMER, OVERVÅKNING OG RAPPORTERING

Markedsrisikoen styres og overvåkes med bakgrunn i risikorammer vedtatt av styret, samt løpende analyser av utestående posisjoner. Rammene for eksponeringer gjennomgås og fornyes minimum årlig. Risikoeksponering og utvikling

overvåkes løpende og rapporteres kvartalsvis til styret og konsernledelse.

PORTEFØLJEINFORMASJON

Egenkapitalposisjoner i handelsporteføljen (primært langsiktige investeringer) er regnskapsmessig klassifisert som

finansielle eiendeler og ført til virkelig verdi over resultatet. Posisjoner utenfor handelsporteføljen er klassifisert som finansielle eiendeler tilgjengelig for salg (TFS). Endringer i virkelig verdi for eiendeler klassifisert som TFS resultatføres over utvidet resultat.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser og/eller finansiere økninger i eiendelene uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering. Risikokategorien handler ikke primært om å ha tilstrekkelig egenkapital til å tåle tap, men mer om å ha tilstrekkelig med likvide midler til å dekke inn de forpliktelser som kommer til forfall.

STYRING OG KONTROLL

Styringen av likviditetsrisiko tar utgangspunkt i likviditetsstrategien. Denne setter rammer for likviditetsrisiko gjennom rammer for netto likviditetsbehov i ulike tidsintervaller, krav til langsiktig finansiering, størrelsen på likviditetsreserven og lengden på den tidsperioden konsernet skal være uavhengig av ny finansiering fra penge- og kapitalmarkedet.

Likviditetsstrategien vedtas av styret og revideres ved behov, minimum årlig. I tilknytning til likviditetsstrategien er det etablert beredskapsplan for håndtering av likviditetssituasjonen i perioder med urolige finansmarkeder. Det benyttes stresstester som analyserer konsernets likviditetsmessige sårbarhet i perioder uten tilgang på ekstern funding.

Stresstester

Bankens rammeverk for styring av likviditetsrisikoen skal gjenspeile bankens lave risikoprofil på området. Stresstesting av likviditet gjennomføres og presenteres for styret kvartalsvis. Likviditetsstrategien sier at konsernet skal overleve 12 måneder i en normalsituasjon og 3 måneder ved en stor krise i banken.

Nedenfor følger en oppsummering av hvilke hovedparametere som stresstestes i de ulike scenarioene:

- 15 største innskudd
- Volum innskudd med saldo over 2 mill. kr.
- Volum innskudd under 2 mill. kr.
- Markedsverdi av likviditetsporteføljen.
- Økning av trekk på innvilgede rammer og kreditter.
- Påvirkning i vekstbilde for kreditt- og innskuddsvolum.
- Utvikling i overførte volumer til SpareBank 1 Boligkreditt AS.

Stresstesten viser at banken vil overleve i en normalsituasjon i mer enn 24 måneder og 15 måneder under stor krise i bank og marked. I begge stresstestene

er det forutsatt at klargjorte lån for overførsel til Boligkreditt kan generere funding. Enten som ordinær overførsel til SpareBank 1 Boligkreditt eller ved at SpareBank 1 Østfold Akershus overfører lån til SpareBank 1 Boligkreditt og kjøper OMF i SpareBank 1 Boligkreditt som kan deponeres i Norges Bank. Dette tar noe tid og derfor øker likviditeten etter 1 mnd.

Begge scenarier legger til grunn budsjettert innskudds og utlånsvekst.

UTVIKLING I LIKVIDITETSRISIKO I 2024

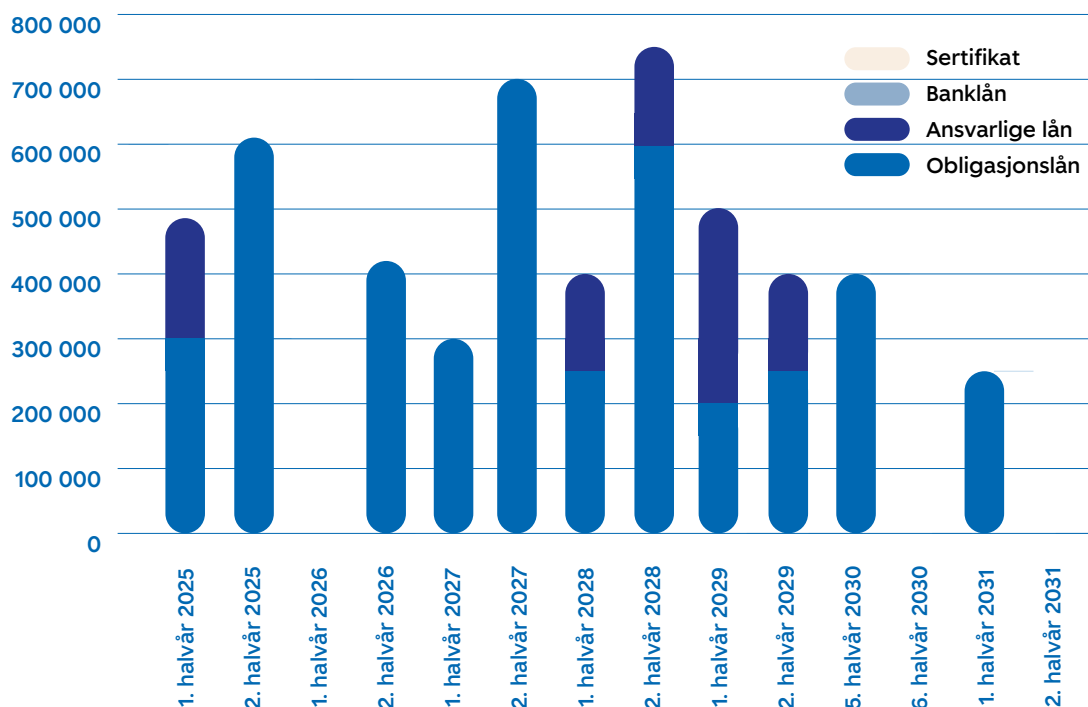
Likviditetsrisikoen reduseres gjennom spredning av innlånene på ulike markeder, innlånskilder, instrumenter og løpetider. Konsernet har en robust finansiering og en likviditetssituasjon som gjør at banken kan opprettholde ordinær drift i 24 måneder uten å refinansiere bankens låneforfall.

Konsernets gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer var ved utgangen av 2024 er 4 910 mill. kroner. Konsernet har i tillegg ett fondsobligasjonslån på 300 mill. kroner klassifisert som

Overlevelsessevne scenarier (netto refinansiering etter tiltak)	7 d	1 mnd	3 mnd	6 mnd	9 mnd	12 mnd	15 mnd	18 mnd	24 mnd
Ordinær drift	2 717	2 569	3 765	4 664	5 407	6 463	6 054	5 588	4 558
1a – Sviktende refinansiering	9 368	9 328	9 092	8 674	8 169	7 840	7 775	7 654	7 312
2a – Middels krise i marked	6 048	5 744	5 221	4 538	3 543	2 887	2 414	1 885	728
2b – Middels krise i banken	9 371	8 511	7 663	7 148	6 580	6 209	6 144	5 919	5 602
3a – Stor krise i marked	4 386	3 971	3 412	2 551	1 362	577	-58	-748	-2 229
3b – Stor krise i banken	9 371	7 681	6 332	5 451	4 739	4 054	3 856	3 580	3 204
4a – Middels krise i bank og marked	6 047	5 187	4 338	3 807	3 171	2 672	2 548	2 272	1 895
4b – Stor krise i bank og marked	4 386	2 739	1 471	591	-184	-931	-1 129	-1 405	-1 781

Forfallsstruktur

Mill. kr.

Morbank/konsern

Per 31.12.2024 (millioner kroner)	På fore- spørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1-3 år	4-5 år	over 5 år	Totalt
KONTANTSTRØMMER KNYTTET TIL FORPLIKTELSE							
Avdrag/forfall gjeld til kredittinstitusjoner	4	0	0	0	0	0	4
Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0	0	0	0
Innskudd fra og gjeld til kunder	17 618	376	838	270	0	0	19 102
Renter på innskudd til kunder	0	16	35	11	0	0	62
Avdrag gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	175	660	1 675	1 700	250	4 460
Renter på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	2	13	28	43	6	91
Derivater	0	0	1	32	21	42	96
Ansvarlig lånekapital	0	0	0	0	450	0	450
Renter på ansvarlig lånekapital	0	4	7	20	1	0	32
Sum kontantstrøm forpliktelser	17 621	572	1 554	2 035	2 216	298	24 296

egenkapital. Den vektete gjennomsnittlige løpetiden på innlånsporteføljen er på 3 år.

SpareBank 1 Østfold Akershus har i 2024 opprettholdt ratingen på 'A' med «stabile utsikter» av Ratingbyrået Nordic Credit Rating.

Endringer i de markedsmessige forholdene har over tid økt nytten av å være tildelt en offisiell rating. Ratingen bygger opp under konsernets visjon om å være regionens anbefalte finanshus som tilbyr kundene konkurransedyktige finansielle produkter og tjenester.

Figuren under viser finansieringskilder (eksklusive boligkreditt) og innlånsporteføljens forfallsstruktur per 31.12.2024. Beløpene er i hele millioner.

Likviditetsreserven

Likviditetsreserven inneholdt ved årsskiftet kontanter og låneadgang i Norges Bank, udisponerte trekkrettigheter og tilrettelagte lån for salg til SpareBank 1 Boligkreditt.

LCR og NSFR

Bankens likviditetsstrategi angir rammer for likviditetsindikatorverdiene. Per 31.12.2024 rapporterte banken et nivå LCR og NSFR på henholdsvis 162 % og 136 %.

Diversifisering- og forfallstruktur

Likviditetsrisikoen reduseres gjennom spredning av innlånene på ulike markeder, innlånskilder, instrumenter og løpe-

tider. Totale innlån utgjør 5 210 mill. kroner ved utgangen av 2024. Banken har overført 13 336 mill. kroner til SpareBank 1 Boligkreditt AS og 1012 mill. kroner til SpareBank 1 Næringskreditt AS per 31.12.2024.

Informasjon om overføringer av lån til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS

Obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) gjennom SpareBank 1 Boligkreditt AS og Sparebank 1 Næringskreditt AS skal brukes aktivt for å sikre stabil og lang-siktig finansiering, bidra til diversifisering av finansieringen og redusere finansieringskostnadene.

SpareBank 1 Østfold Akershus har en eierandel i SpareBank 1 Boligkreditt AS på 4,55 % og på 9,32 % i SpareBank 1 Næringskreditt AS per 31.12.2024.

For å sikre størst mulig fleksibilitet i finansieringsmulighetene skal banken til enhver tid jobbe aktivt med å opprettholde tilretteleggingstakten av lån som kan overføres til selskapene. Saldo av lån i bolig- og næringskredittselskapene skal begrenses av hensyn til konsernets egen kredittverdighet og generelle risikohensyn. Generelt skal banken følge en konservativ policy og ikke skille seg negativt ut sammenliknet med andre bankers bruk av bolig- og næringskredittselskapene som finansieringskilde.

SpareBank 1 Østfold Akershus hadde per 31.12.2024 overført 46 % av bankens boliglån og 9 % av bankens bedrifts-

markedslån til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. Kredittforetakene er eid av sparebanker som inngår i SpareBank 1-alliansen. Overføring av lån til SpareBank 1 Næringskreditt AS er en styrt aktivitet gjennom prosessen hvor foretaket kjøper lån fra eierbankene. Det stilles strenge lovmessige krav til hvilke lån som kan inngå som en del av sikkerhetsmassen for foretakets utstedte obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). SpareBank 1 Næringskreditts krav er også strengere enn lovens minstekrav.

Listen nedenfor er et utdrag av de mest sentrale krav foretaket krever at hvert enkelt lån tilfredsstiller i forkant av lånekjøp:

- Verdivurdering av sikkerheten kan ikke være eldre enn 12 måneder
- Ingen betalingsanmerkninger siste 12 måneder
- Kun misligholdsklasse A-F aksepteres
- Belåningsgraden (LTV) for borettslag kan ikke overstige 75 % av markedsverdi

I tillegg setter kredittpolicyen begrensninger knyttet til største enkeltengasjement, geografisk spredning av porteføljen og type sikkerhet som godtas.

Obligasjonene til SpareBank 1 Boligkreditt AS har en rating på Aaa og AAA fra henholdsvis Moody's og Fitch.

SpareBank 1 Østfold Akershus forestår forvaltningen av overførte utlån og mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene banken har overført og kostnadene i selskapet. Mottatt vederlag for lån overført fra SpareBank 1 Østfold Akershus til kredittforetakene tilsvarer nominell verdi på overførte utlån.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko i SpareBank 1 Østfold Akershus defineres som risikoen for tap, som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. SpareBank 1 Østfold Akershus har et mål om lav operasjonell risiko og lave tap.

STYRING OG KONTROLL

Styring av operasjonell risiko i SpareBank 1 Østfold Akershus inngår som en del av den helhetlige risikostyringen og skal gjennomføres i tråd med kravene/anbefalingene i:

- EUs kapitalkravsregelverk (CRR/CRD IV) og European Banking Authority (EBA) sine anbefalinger
- Forskrift om bruk av informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT-forskriften)
- Retningslinjer for klagebehandling i bank-, finans-, forsikrings- og verdipapirverksemd (4/2019).
- Finanstilsynets modul for operasjonell risiko
- Digital operasjonell motstandsdyktighet (DORA).

Styring av operasjonell risiko skal i størst mulig grad sikre effektiv og hensiktsmessig drift og at ingen enkelthendelser forårsaket av operasjonell risiko skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad. God kontroll av operasjonell risiko forutsetter hensiktsmessige og effektive internkontrollsystemer samt god og sunn risikokultur. Konsernet jobber kontinuerlig med å bygge og videreutvikle en sunn og god risikokultur. Fokus på gode holdninger,

adferd og arbeidspraksis, systematisk arbeid med å identifisere og vurdere risiko og etablere og evaluere tiltak samt rapportering av hendelser bidrar til hensiktsmessig og effektiv internkontroll og sunn og god risikokultur.

Avdeling for Risikostyring og etterlevelse har ansvaret for løpende uavhengig overvåking av operasjonell risiko.

Ved oppbygging av internkontroll benyttes risiko- og sannsynlighetsvurderinger for å fastsette nivå på kontrollomfanget. Operasjonell risiko styres gjennom et eget rammeverk for styring og kontroll av operasjonell risiko som er bygd opp rundt ulike elementer.

POLICY FOR OPERASJONELL RISIKO

Policy for Operasjonell risiko fastsetter overordnede prinsipper og rammer for operasjonell risiko og hvordan operasjonell risiko skal styres i SpareBank 1 Østfold Akershus.

Policy for Operasjonell risiko skal gjenspeile konsernets overordnede risikoprofil og underbygge konsernets mål om vekst og lønnsomhet. Gjennom risikorammer knyttet defineres ønsket

risikoprofil. Dette danner grunnlaget for rapportering og oppfølging av den løpende risikoeksponeringen. Policyen fastsettes av styret og revideres ved behov, minimum årlig.

Identifisering av risiko

Det gjennomføres årlig en risikovurdering av de vesentlige forretnings- og stabsområdene og prosessene i konsernet. I tillegg gjennomføres det årlig risiko- og sårbarhetsanalyse for IKT-området. Begge vurderingene legges fram for styret. Risikovurderingene gir god informasjon og oversikt over eventuelle forbedringsområder. Tiltak iverksettes fortløpende innenfor de områdene der forbedringsområder identifiseres.

Registrering av uønskede hendelser

Konsernet har en egen database for registrering av uønskede hendelser. Operasjonelle hendelser registreres og forbedringstiltak vurderes og igangsettes der hvor dette vurderes som hensiktsmessig. I tillegg er det en løpende gjennomgang av anbefalinger fra internrevisjon som også danner grunnlag for implementering av forbedringstiltak på reviderte områder.

Årlig internkontrollbekreftelse og ledelsesbekreftelse

Det gjennomføres en årlig internkontrollbekreftelse som blir besvart av rådgivere, fagressurser og ledere hvor det rapporteres om kvaliteten i internkontrollen innenfor den enkelte organisatoriske enhet. Bekreftelsen danner grunnlaget for forbedringstiltak på identifiserte

områder. I tillegg utarbeider lederne en bekreftelse på internkontrollen på sitt ansvarsområde. Både resultatene fra internkontrollbekreftelsen og lederbekreftelsen inngår i vedlegg «Styring og kontroll» til ICAAP og blir behandlet i konsernledelsen og styret.

Nye og endrede produkter, løsninger og prosesser

Nye og endrede produkter, tjenester og systemer risikovurderes og godkjennes i henhold til gjeldende rutiner og rammeverk i egen leveranseportal. I rutinene er det obligatorisk vurdering av ESG-forhold før lansering.

Økonomisk kriminalitet, hvitvasking og terrorfinansiering

SpareBank 1 Østfold Akershus driver et kontinuerlig arbeid for å avverge økonomisk kriminalitet, hvitvasking og terrorfinansiering, og for å ivareta konsernets og det finansielle systemets integritet.

Vi følger endringer i trusselbildet og justerer arbeidet basert på risiko. Gjennom løpende vurderinger og den årlige virksomhetsrettede risikovurderingen for hvitvasking og terrorfinansiering kartlegges det hvilke risikofaktorer vi må ha spesiell oppmerksomhet mot. Risikovurderingen danner grunnlaget for gjennomgang av policy, rutiner og for arbeidet og opplæring innenfor området.

Informasjonssikkerhet og personvern

Sikkerhetskultur og etterlevelse av personvernregelverket har høyt fokus i SpareBank 1 Østfold Akershus. Den årlige

risiko- og sårbarhetsanalyse for IKT gjennomgås av styret og synliggjør arbeidet med sikring av integritet, tilgjengelighet og konfidensialitet for bankens data og kundeinformasjon. Våre kunder skal ha tillitt til at deres personopplysninger er trygge hos oss og behandles i tråd med gjeldende regelverk og GDPR, EUs forordning for personvern.

UTVIKLING I OPERASJONELL RISIKO I 2024

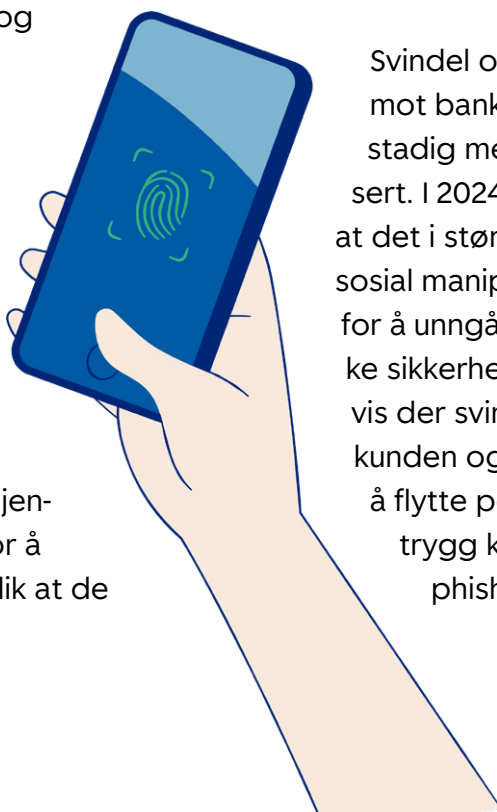
Trusselbildet for 2024 har vært sammensatt, uoversiktlig og komplisert. Det er fortsatt høy risiko på en rekke ulike områder som påvirker konsernet. Det er fortsatt krig i Europa og stor usikkerhet rundt den geopolitiske sikkerhetssituasjonen. Av mer teknologiske trusler skaper generativ KI entusiasme og usikkerhet. Det har vært flere vellykkede og alvorlig dataangrep mot virksomheter i Norge og Europa. Vi ser at ekstremvær påvirker infrastruktur i Norge. Denne trusselen vil kunne øke fremover og konsernet arbeider med å håndtere trusselen i våre produkter og tjenester.

Det er vedvarende høy trussel for cyberangrep, økonomisk kriminalitet og bedragerisaker. Cybertrusselen er kompleks. Leverandørkjeeangrep og nulldagsårbarheter er sårbarheter som ofte brukes som angrepsmetode. Konsernet gjennomfører kontinuerlig tiltak for å modernisere IKT-systemene slik at de

er effektive og motstandsdyktige mot digitale angrep. En sentral del av konsernets virksomhet og drift er ivaretagelse av informasjonssikkerhet. Arbeidet skal sikre informasjon og tjenester for konsernet og våre kunder.

Trusselbildet knyttet til digital sikkerhet overvåkes kontinuerlig, og risikoreduserende tiltak iverksettes av konsernet eller i samarbeid med SpareBank 1 Utvikling. Oppfølging av IKT-leverandører er en viktig del av arbeidet med informasjonssikkerhet for stabil og sikker drift av våre tjenester. Nye systemer, produkter og tjenester risikovurderes fortløpende for å sikre at de er i tråd med gjeldende strategier og ivaretagelse av informasjonssikkerheten.

Det er flere regulatoriske krav som setter strengere krav til selskap i finansbransjen. Sparebank 1 Østfold Akershus jobber med forberedelser og implementering av krav i EU forordningen om digital operasjonell motstandsdyktighet (DORA).

Svindel og svindelforsøk mot bankens kunder blir stadig mer utbredt og avansert. I 2024 har konsernet sett at det i større grad brukes sosial manipulasjon av kunder for å unngå konsernets tekniske sikkerhetstiltak. Eksempelvis der svindleren oppsøker kunden og lurer kunden til å flytte penger til en såkalt trygg konto. Komplekse phishingoperasjoner

inkludert bruk av deep fake forventes å bli benyttet i svindelforsøk. Økonomisk tap for kunden som følge av svindel, er tap for banken og for samfunnet fordi det gir inntekter til kriminelle. Midler som stammer fra svindel brukes ofte til å finansiere annen form for kriminalitet.

Det gis løpende informasjon til kunder direkte eller via nettsiden vår om informasjonssikkerhet knyttet til oppmerksomhet om deling av egne personlige data for å unngå digitale bedrageri. Flere svindelforsøk avverges som følge av bankens oppfølging og transaksjonskontroller.

God sikkerhetskultur med oppmerksomme og bevisste ansatte er et viktig

forsvarsverk. Det er gjennomført flere obligatoriske e-læringer for ansatte knyttet til informasjonssikkerhet i 2024. Det gjennomføres årlig risikokulturkartlegging hvor hensikten er å måle egenskaper i risikokulturen. Kartleggingen gir informasjon om hvordan medarbeidere oppfatter risikokulturen, samtidig gir undersøkelsen en økt bevissthet om risikoer.

Organisatoriske og tekniske tiltak skal sammen beskytte våre tjenester og IKT-infrastruktur. Gode og effektive sikkerhetsrutiner skal sammen med varslingsystemer og effektiv hendelsehåndtering, sikre og ivareta IKT-sikkerhet og stabile IT-systemer.

Eierrisiko

I eierrisikoen inngår risikoen for tap av innskutt kapital eller nødvendig påfyll av ny kapital i strategiske eierselskaper, som følge av den risikoen som det enkelte selskap påtar seg i sin drift.

Konsernet SpareBank 1 Østfold Akershus består av SpareBank 1 Østfold Akershus og de 100 % eide datterselskapene EiendomsMegler 1 Østfold Akershus AS, Varnaveien 43E Kontor AS, Nekor Gårdsselskap AS og SpareBank 1 Regnskapshuset Østfold Akershus AS.

SpareBank 1 Østfold Akershus er en del av SpareBank 1-alliansen. SpareBank 1-alliansen er et bank-, produkt-, og tjenestesamarbeid der SpareBank 1-bankene i Norge samarbeider gjennom SpareBank 1 Gruppen, SpareBank 1 Utvikling DA, deres datterselskaper og andre felles-eide selskap. SpareBank 1 Gruppen AS eies med 19,5 % hver av SpareBank 1 Sør-Norge ASA, SpareBank 1 Nord-Norge, SpareBank 1 SMN og Samarbeidende Sparebanker AS. Videre eier SpareBank 1 Østlandet 12,4 % og Landsorganisasjonen og fagforbund tilknyttet LO 9,6 %.

SpareBank 1 Utvikling DA leverer forretningsplattformer og felles forvaltnings- og utviklingstjenester til alliansebankene. Selskapet bidrar til felles aktiviteter som gir bankene stordrift- og kompetansefordeler. Selskapet eier og forvalter også alliansens immaterielle rettigheter under felles merkenavn: SpareBank 1.

SpareBank 1 Utvikling DA eies 18 % hver av Samarbeidende Sparebanker Utvikling, SpareBank 1 Sør-Norge ASA, SpareBank 1 Nord-Norge, SpareBank 1 Østlandet og SpareBank 1 SMN. SpareBank 1 Gruppen eier 10 %.

Styringsstrukturen for SpareBank 1-samarbeidet er regulert i en avtale mellom eierne. SpareBank 1 Østfold Akershus eier 20,16 % i Samarbeidende Sparebanker AS (og indirekte 3,93 % av SpareBank 1 Gruppen) og 22,96 % av Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA (og indirekte 4,13 % av SpareBank 1 Utvikling DA). Styringsstrukturen for Samarbeidende Sparebanker er regulert i en avtale mellom eierne som tilfredsstiller felleskontrollert virksomhet. SpareBank 1 Østfold Akershus klassifiserer sin deltakelse i Samarbeidende Sparebanker AS som en investering i felleskontrollert virksomhet. SpareBank 1 Østfold Akershus eier også 2,52 % i BN Bank ASA. Styringsstrukturen for BN Bank ASA er også regulert i en avtale som tilfredsstiller kravene til felles kontroll, men som er klassifisert som tilknyttet selskap.

STYRING OG KONTROLL

Styring og kontroll tilknyttet investeringene i allianseselskapene ivaretas i hovedsak gjennom styrerepresentasjon via SamSpar-samarbeidet.

KAPITALBEHOV FOR EIERRISIKO

Banken har direkte eierskap i Samarbeidende Sparebanker AS og indirekte eierskap i SpareBank 1 Gruppen. Det er beregnet en goodwill på eierskapet i Samarbeidende Sparebanker AS som i sin helhet er knyttet til investeringen i SpareBank 1 Gruppen. Banken har gjort fradrag for nevnte goodwill i ren kjernekapital i kapitaldekningsberegningen. I tillegg har banken lagt til grunn metode for beregning av eierrisiko som framkommer av Finanstilsynets praksis for vurdering av risiko og kapitalbehov, vedlegg 4 av 20. desember 2024.

Eierrisikoen tilknyttet SpareBank 1 Gruppen, kan også defineres som forsikrings-

risiko. Det er selskapets faktiske solvenskapital og solvenskapitalkrav som utgjør grunnlaget for beregnet kapitalbehov.

Selskapene BN Bank ASA, SpareBank 1 Boligkreditt AS, SpareBank 1 Næringskreditt AS, SpareBank 1 Kreditt AS, SpareBank 1 Finans Østlandet AS og SpareBank 1 Midt-Norge Finans AS er forholdsmessig konsolidert inn i bankens pilar 1-beregning. SpareBank 1 Østfold Akershus konsoliderer inn selskapene forholdsmessig etter den eierandel banken har i disse selskapene.

I konsolideringen av selskapene er også selskapenes pilar 2 krav medregnet.

Varnaveien 43E, 1526 Moss
Postboks 130, 1501 Moss
Telefon: 05700
E-post: kontakt@sparebank1oa.no
www.sparebank1.no/ostfold-akershus

SpareBank
ØSTFOLD • AKERSHUS